

KITITIGĒBAGAW TA KITABU

Kitabu faamucogo

Yosuwe sanin kɔ, Izirayelimɔgɔw tun ka o kɔ don Matigi Ala ra, ka o yere sago ke. Nin kitabu be o wagati ta kow le fo an ye. A kera i n'a fo kuntigi tun te Izirayelimɔgɔw fe.

Nin kitabu sebebaga ma lon.

O wagati be damina kabini Izirayelimɔgɔw donnin kɔ Kanaana jamana ra, ka taga a bla fo masacew ta wagati ra. O wagatiw gbaleyara Izirayelimɔgɔw ma kosebe.

Ala nana mɔgo dɔw panawoloma, ka olugu ke Izirayelimɔgɔw namɔgɔw ye, janko ka o deme; o namɔgɔw ta kow le fora nin kitabu kɔnɔ. Olugu le be wele ko kititigebagaw. Ala k'a ta baraka don o mɔgɔw le ra, janko ka Izirayelimɔgɔw deme, ka o bla sirapuman kan, ka o bosi o juguw boro.

O kititigebagaw ra, min togo lonna kosebe a ta fanga ni a ta cefariya koson, o kera Samuson ye (13-16).

An be Ala ta kanuya ko ye fana nin kitabu kɔnɔ, sabu ni Izirayelimɔgɔw tun ka Ala kan bla tuma o tuma, ni o kɔ fe o tun nimisara ka kojugu dabra, Ala tun be yafa o ma ka o bosi ka bo o juguw boro.

Kitabu kɔnɔkow

Ko minw kera fo ka taga se Yosuwe ta saya ma
(1.1-2.10)

Kititigebagaw ta wagatiw (2.11-16.31)

Dan ta mɔgɔw ta ko, ani Boniyaminu ta mɔgɔw
ta kere (17-21)

*Zuda ni Simeyɔn ta mɔgɔw ka Kanaanakaw
kere*

¹Yosuwe sanin kɔ, Izirayelimɔgɔw ka Matigi Ala jininka ko: «An ta gba juman le ka kan ka kɔn ka taga Kanaanakaw kere?» ²Matigi Ala ka o jaabi ko: «Zuda ta mɔgɔw lo. Ne bɛna a to o ye se sɔrɔ Kanaanakaw kan.»

³Zuda ta mɔgɔw k'a fɔ o balemaw ye, minw ye Simeyɔn ta mɔgɔw ye, ko: «Aw ye na an demɛ ka Kanaanakaw kere, janko mara min dira an ma, an ye o gbɛn ka bɔ o ra. O kɔ, an fana bɛna taga aw demɛ janko mara min dira aw ma, an ye o gbɛn ka bɔ o mara ra.» Simeyɔn ta mɔgɔw sɔnna ka taga fara Zuda ta mɔgɔw kan. ⁴O tagara kere ra. Matigi Ala k'a to o sera Kanaanakaw ni Perezikaw ra. O ka mɔgɔ waga tan faga o ra Bezeki dugu kɔnɔ. ⁵O tun ka masace Adoni Bezeki sɔrɔ o dugu ra yi; o k'a kere ka se sɔrɔ a kan. O ka se sɔrɔ Kanaanakaw ni Perezikaw bɛɛ kan. ⁶Masace Adoni Bezeki borira; o k'a gbɛn k'a mina, k'a borokandenbaw ni a senmandenbaw tige. ⁷Adoni Bezeki ko: «E, Ala, ne fana tun ka se sɔrɔ masace biwolonfla le kan ka o borokandenbaw ni o senmandenbaw tige nin le cogo ra. Ne domunikɛtɔ, domuni murumuru minw tun bɛ benben, olugu tun bɛ o le tɔmɔtɔmɔ k'a domu. Ne ka kojugu min ke cɔ, Ala ka o hake le bɔ ne ra bi.»

O tagara ni Adoni Bezeki ye Zeruzalemu. A sara o yɔrɔ le ra.

⁸ O kɔ, Zuda ta mɔgɔw ka Zeruzalemu dugumɔgɔw kere, ka se soro o kan, ka o beɛ halaki, ka tasuma don dugu ra. ⁹ Kanaanaka minw siginin tun be jamana kuruyɔrɔw ra, ani a woroduguyanfan kongokolon fan na, ani minw tun be jamana dugumayanfan na, Zuda ta mɔgɔw tagara olugu fana kere. ¹⁰ Minw tun siginin be Heburɔn dugu kɔnɔ, o dugu min tun be wele o wagati ra ko Kiriyati Araba, o ka o dugu kere; Sesayi dugu, ani Ahiman dugu ni Talimayi dugu minw tun be o mara ra, o ka se soro o duguw beɛ kan.

¹¹ O bɔra yi ka taga Debiri dugumɔgɔw kama. Fɔɔfɔɔ Debiri dugu tɔgɔ tun ye ko Kiriyati Seferi. ¹² O wagati ra Kalebu ko: «Ni mɔgɔ o mɔgɔ sera ka Kiriyati Seferi dugumɔgɔw kere, ka o ta dugu mina, ne bena ne denmuso Akisa furu o tigi ma.» ¹³ Kalebu dɔgɔce Kenazi, o dence min tɔgɔ ye ko ɔtiniyeli, ale ka dugumɔgɔw kere, ka o ta dugu mina. Kalebu k'a denmuso Akisa furu a ma. ¹⁴ A sera a ce ɔtiniyeli fe minke, a k'a fo a ye ko a ye dugukolo do daari ale face Kalebu fe. Akisa jigira ka bo a ta fali kan. Kalebu k'a jininka ko: «A be di?» ¹⁵ Akisa ko: «Sabari ka ja ne ma, ka bunun dow di ne ma; sabu i ka jamana min di ne ma woroduguyanfan fe, ji te o yoro ra.» Kalebu ka bunun dow di a ma sanfeyoro ra, ka dow di a ma dugumayoro ra fana.

¹⁶ Musa burance ta mɔgɔw, minw ye Kenikaw ye, olugu bɔra ni Zuda ta mɔgɔw ye tamarosunw ta dugu ra, min ye Zeriko ye, ka taga sigi Zuda kongokolon kɔnɔ, Aradi dugu woroduguyanfan

na. O sigira ni o mөгow ye.

¹⁷ O kә, Zuda ta mөгow tagara o balemaw fe, minw ye Simeyәn ta mөгow ye; Kanaanaka minw tun siginin be Sefati, o ka Simeyәn ta mөгow demе ka olugu kere. O ka dugu halaki ka ban pewu, fo o nana a yoro togo la ko Hәrima*.

¹⁸ Zuda ta mөгow ka Gaza ni Asikalәn ni Ekurәn kere, ka o duguw ni o ta maraw mina.

¹⁹ Matigi Ala ka Zuda ta mөгow demе, o ka kuruyoro mөгow kere ka se soro o kan. Nka o ma se ka kenegbeyoro mөгow kere, sabu sowotoro negeramanw tun be olugu fe kere kama. ²⁰ O ka Heburәn dugu di Kalebu ma, i n'a fo Musa tun k'a fo cogo min na. A ka o dugumөгow ghen. O tun ye Anakikaw ye, Anaki dence saba ta mөгow.

²¹ Nka Yebusika minw tun siginin be Zeruzalemu, Boniyaminu ta mөгow ma se ka olugu ghen. O kosәn olugu tora Zeruzalemu ni Boniyaminu ta mөгow ye fo ka na se bi ma.

Yusufu ta mөгow ka Beteli dugumөгow kere

²² Yusufu dencew, Efirayimu ni Manase ta mөгow, olugu tagara ko o be taga Beteli dugumөгow kere. Matigi Ala tora ni o ye. ²³ Sani o ye taga, o ka mөгo dow ci ka taga Beteli dugu yaala folo; Beteli dugu le tun be wele o wagati ra ko Luzi. ²⁴ O mөгow tagara ce do boto ye dugu kәnә. O k'a fo o ce ye ko: «Cogo do yira an na, an be se ka don dugu kәnә cogo min na. Ni o kera, an bena kopuman ke i ye.» ²⁵ A ka cogo do yira o ra. O cogo le ra, Yusufu ta mөгow ka

* **1:17** 1.17 Hәrima koro ye heburukan na ko: tomo.

Beteli dugumogow kere, ka o beɛ halaki. Nka o ka o ce ni a ta somogow beɛ bla ka taga. ²⁶ Ko fe, o ce tagara Hetikaw ta jamana ra; a tagara dugu do lo, ka o fana togɔ la ko Luzi. O togɔ le tora o dugu ra fo ka na se bi ma.

Izirayelimogow ma se ka Kanaanaka minw gben

²⁷ Ayiwa, Kanaanaka minw tun be Beti Sehan, ani Tanaki, ani Dori, ani Ibilehamu, ani Megido, ani o kerefedugu misenw konɔ, Manase ta mogow ma se ka olugu gben. O Kanaanakaw tora o duguw ra yi. ²⁸ Izirayelimogow fanga nana bonya wagati min na, o ka jagboyabaaraw le la o Kanaanakaw kan; nka o ma se ka o gben ka bo jamana konɔ pewu.

²⁹ Kanaanaka minw tun siginin be Gezeri, Efrayimu ta mogow fana ma se ka olugu gben. O tora ni Efrayimu ta mogow ye Gezeri.

³⁰ Zabulon ta mogow fana ma se ka Kitiron dugumogow ani Nahaloli dugumogow gben. O Kanaanakaw tora ni Zabulon ta mogow ye; nka o ka o Kanaanakaw bla jagboyabaaraw ra.

³¹ Aseri ta mogow fana ma se ka Ako dugumogow, ani Sidon dugumogow, ani Akila dugumogow, ani Akizibu dugumogow, ani Heliba dugumogow, ani Afiki dugumogow, ani Rehobu dugumogow gben. ³² O koson Aseri ta mogow tora ni o Kanaanakaw ye, sabu o ma se ka o gben; o Kanaanakaw le tun siginin be o jamana ra kakoro.

³³ Nefitali ta mogow fana ma se ka Beti Semesi dugumogow ni Beti Anati dugumogow gben. O

tora ni o Kanaanakaw ye; nka Nefitali ta mɔgɔw ka o bla jagboyabaaraw ra. Olugu le tun siginin be o jamana ra kakɔɔ.

³⁴ Amɔrikaw ka Dan ta mɔgɔw jagboya ka to kuruyɔɔw ra. O ma sɔn o ye na sigi kenegbeyɔɔw ra. ³⁵ Amɔrikaw sigira Heresi kuruyɔɔw ra, ani Ayalɔn dugu kɔɔ, ani Salibimu dugu kɔɔ. Nka kɔ fe, Yusufu dencɛw, Efirayimu ni Manase ta mɔgɔw ka o fanga sigi o kan, ka o bla jagboyabaaraw ra.

³⁶ Yɔɔw min be wele ko bundeninw ta yelenyɔɔw, Amɔrikaw ta jamana dan tun be taga se fo o yɔɔw ra, Sela dugu sahiliyanfan fe.

2

Ala ka Izirayelimɔgɔw jaraki

¹ Lon dɔ, Matigi Ala ta meleke bɔra Giligali ka na Bokimu. A nana a fo Izirayelimɔgɔw ye ko: «Ne le ka aw labɔ Misiran jamana ra; ne tun karira aw bemaw ye ko ne bɛna jamana min di o ma, ne nana ni aw ye o jamana le ra. Ne k'a fo aw ye ko ne ka jɛnɔgɔnya min don ni aw ye, ko ne tena o cɛn fiyewu; ² ne k'a fo aw ye ko aw man kan ka jɛnɔgɔnya don ni Kanaanakaw ta jamana mɔgɔw si ye; ko aw ka kan ka o ta sarakabɔnanw cici. Nka aw ma sɔn ka ne ta kuma lamɛn. Mun kosɔn ne ka min fo aw ma o ke? ³ Ayiwa, ne ka min fo aw ma o ke minke, o kosɔn ne tena nin jamana mɔgɔw gbɛn ka bɔ aw na tuun. O bɛna sigi ni aw ye; o ta batofɛnw bɛna ke janw le ye aw fe.»

⁴ Ayiwa, Matigi Ala ta meleke ka o kuma fo minke dɔrɔn, Izirayelimɔgɔw bɛɛ ka ke kasi

ye. ⁵ O koson o yoro togo lara ko Bokimu*. Izirayelimogow ka sarakaw bo Matigi Ala ye o yoro ra.

Yosuwe ta saya

⁶ Wagati min Yosuwe tun ka Izirayelimogow labla, yoro min tun dira gba bee kelen kelen ma, o bee kelen kelen tun tagara sigi o yoro ra. ⁷ Izirayelimogow ka Matigi Ala bato, Yosuwe ta tere bee ra. Cekoroba minw tora Yosuwe ko fe, Matigi Ala tun ka koba minw bee ke Izirayelimogow ye, olugu tun ka o kow bee ye; o koson Izirayelimogow ka Matigi Ala bato o cekorobaw fana ta tere ra.

⁸ Ayiwa, o kow bee temenin ko, Matigi Ala ta baaraden Yosuwe min ye Nuni dence ye, ale sara, k'a si to san keme ni san tan. ⁹ O tun ka yoro min di a ma, Timinati Heresi† mara ra, o k'a su don yi, Efrayimu kuruyorow ra, Gasi kuru sahiliyanfan fe.

¹⁰ Yosuwe ta wagati ta mogow bee nana sa. Izirayelimogow ta den minw wurira olugu ko fe, olugu tun ma Matigi Ala lon i n'a fo o bemaw; Matigi Ala tun ka ko minw ke Izirayelimogow ye, o tun ma foyi lon o ra fana.

Izirayelimogow ka Ala ta jehogonya cen

¹¹ Ayiwa, Izirayelimogow ka kojugu ke Matigi Ala na koru. O ka Baali* ta jo son. ¹² Matigi Ala, o bemaw ta Ala, min ka o labo Misiran jamana ra, o ka ale batori dabra, ka jow son. Siya minw be o kere fe, o tora ka olugu ta jow le son, fo

* **2:5** 2.5 Bokimu koru ye heburukan na ko kasibagaw. † **2:9** 2.9 Timinati Heresi be wele fana ko: Timinati Sera.

ka o kinbiri gban o jow kɔrɔ. O kow ka Matigi Ala dimi kosebe. ¹³ O bɔra Matigi Ala kɔ, ka taga o jow le sɔn, minw ye Baali ni Asera* ye. ¹⁴ A kera ten, Matigi Ala dimina Izirayelimɔgɔw kɔrɔ kosebe. A ka o labla benkannikebaga dɔw ye; olugu nana to ka ben o kan ka o borofenw bee ce. O jugu minw tun be o ta jamanaw kɔrɔ, Matigi Ala ka o labla olugu fana ye. O ma se ka lo o juguw na tuun. ¹⁵ Ni Izirayelimɔgɔw tun tagara kere ra tuma o tuma, Matigi Ala tun be o kere ka di o juguw ma. Matigi Ala tun karira, k'a fo ko a bena o le ke o ra, ni o ka ale kan bla. Matigi Ala ka segeba la Izirayelimɔgɔw kan, fo ka o ke janibagatɔw ye.

Ala ka namɔgɔw sigi Izirayelimɔgɔw kunna

¹⁶ Ayiwa, o wagatiw ra, Matigi Ala ka mɔgɔ dɔw sigi Izirayelimɔgɔw kunna, ka o ke o namɔgɔw ye‡, janko olugu ye Izirayelimɔgɔw bɔsi ka bo benkannikebagaw boro.

¹⁷ Nka Izirayelimɔgɔw ma sɔn ka o namɔgɔw lamɛn. O banna Matigi Ala ra, ka taga batofen werew bato ka o yere lanɔgɔ i ko jatɔyakebagaw. O bemaw tun ka sira min tagama, o ka o sira bla joona joona. O ma Matigi Ala ta sariyaw sira tagama tuun i n'a fo o bemaw tun k'a ke cogo min na.

¹⁸ A kera ten o juguw ka o tɔrɔ, ka o degu kosebe. Nka ni Matigi Ala tun ka o tɔrɔto ye tuma o tuma, a tun be makari o ra, ka namɔgɔ dɔw sigi o kunna. Matigi Ala yere tun be to ni o namɔgɔ ye, k'a demɛ; Ala tun be

‡ **2:16** 2.16 O namɔgɔw le be wele fana ko: kititigebagaw.

to ka Izirayelimogow kisi ka bo o juguw boro, o jamogo ta tere bee ra. ¹⁹ Nka ni o jamogo tun sara, Izirayelimogow tun be kosegi o ta kewalekorow ra tuun, ka juguya fo ka teme o bemaw kan. O tun be tugu batofen werew ko, ka saraka bo olugu ye, ka o kinbiri gban o korow ka o bato. O tun be ban ka o kewalejuguw ni o jusukungbeleya kow dabra.

Ala ka Izirayelimogow korobo ni siya minw ye

²⁰ Ayiwa, Matigi Ala dimina Izirayelimogow korow. A ko: «Ne tun ka jengogonya* min don ni Izirayelimogow ta bemaw ye, ko o ye ne ta sariyaw sira tagama, sisan Izirayelimogow ka o jengogonya cen. O ma ne kan mina fiyewu. ²¹ O koson Yosuwe sara ka siya minw to o ta maraw ra, ne tena o siyaw gben ka bo yi tuun. ²² Ne bena o siyaw le ke ka Izirayelimogow korobo, k'a lon ni o bena son, walama ni o tena son ka ne kan mina, ka tagama ka kapa ni ne sago ye, i n'a fo o bemaw k'a ke cogo min na.»

²³ O le koson Matigi Ala ka o siyaw siginin to jamana konow ni Izirayelimogow ye. A ma son ka o gben jooona, a fana tun ma son k'a to Yosuwe ni a ta kerekedenw ye se sorow o kan.

3

¹ Ayiwa, Matigi Ala ka o siyaw siginin to jamana konow, janko Izirayelimogow minw tun ma Kanaana kerew ke ka ye, o siyaw ye ke sababu ye ka olugu korobo. ² Matigi Ala tun b'a fe ko Izirayelimogow minw worora o wagati ra, o minw tun ma kere ke ka ye, o fana ye kere degi. ³ A tun

ka siya minw to jamana kɔnɔ ni Izirayelimɔgɔw ye, olugu flɛ nin ye: Filisikaw ta mara looru ta mɔgɔw, ani Kanaanakaw bɛɛ, ani Sidɔnkaw, ani Hevika minw siginin bɛ Liban kuruyɔrɔw ra, k'a ta Baali Herimɔn kuru ra, ka taga a bla fɔ Hamati yɔrɔ ra.

⁴ Matigi Ala ka o siyaw to jamana kɔnɔ, janko ka Izirayelimɔgɔw kɔrɔbɔ k'a flɛ, k'a lon ni a kɛra ko o bɛna ale ta cifɔninw lamɛn, ale ka min fɔ a ta baaraden Musa ye k'a fɔ o bɛmaw ye.

⁵ A kɛra ten, Izirayelimɔgɔw sigira ni Kanaanakaw ye, ani Hetikaw, ani Amɔrikaw, ani Perezikaw, ani Hevikaw, ani Yebusikaw.

⁶ Izirayelimɔgɔw nana o siyaw denmusow furu, ka o yɛɛ denmusow di o dɛncɛw ma furu ra. O ka o siyaw ta jow sɔn fana.

Ɔtiniyeli kɛra Izirayeli namɔgɔ ye

⁷ Izirayelimɔgɔw ka kojugu kɛ Matigi Ala ja kɔrɔ. O ninana Matigi Ala, o ta Ala kɔ; o ka batɔfɛn wɛrɛw le bato, minw ye Baali* ni Asera ye. ⁸ Matigi Ala dimina Izirayelimɔgɔw kɔrɔ kɔsɛbɛ. O le kɔsɔn a ka Izirayelimɔgɔw labla Mesopotami masacɛ ye, min ye Kusan Risatayimu ye. Izirayelimɔgɔw tora a ta fanga kɔrɔ fɔ san seegi.

⁹ Izirayelimɔgɔw kasira, ka Matigi Ala daari. Matigi Ala ka namɔgɔ dɔ sigi o kunna, janko ka o bɔsi. O namɔgɔ tun ye Ɔtiniyeli le ye, Kalebu dɔgɔcɛ Kenazi dɛncɛ.

¹⁰ Matigi Ala k'a Nin don Ɔtiniyeli kɔnɔ. A kɛra Izirayeli namɔgɔ ye. A tagara kɛrɛ ra minke, Matigi Ala k'a to a ka se sɔrɔ Mesopotami masacɛ

Kusan Risetayimu kan. ¹¹ A kera ten, jamana tora hera ra fɔ san binaani. O kɔ, Kenazi dence ɔtiniyeli sara.

Ehudi kera Izirayeli jamɔɔ ye

¹² Ayiwa, ko minw man di Matigi Ala ye, Izirayelimɔɔw ka o kow le ke tuun. O le kosɔn Matigi Ala ka Mohabukaw ta masace Egilon fanga bonya, k'a to a ka se soro Izirayelimɔɔw kan. ¹³ Masace Egilon farara Amɔnkaw ni Amalekikaw kan, ka taga Izirayelimɔɔw kere. O ka se soro Izirayelimɔɔw kan, ka tamarosunw ta dugu* mina o ra. ¹⁴ Izirayelimɔɔw tora Mohabu ta masace Egilon ta fanga koro fɔ san tan ni seegi.

¹⁵ O kɔ, Izirayelimɔɔw kasira tuun, ka Matigi Ala daari. Matigi Ala ka jamɔɔ do wɛɛ sigi o kunna, janko ka o bɔsi. O jamɔɔ kera Ehudi ye, Gera dence; Boniyaminu ta mɔɔ do tun lo. Ehudi tun ye numanman le ye.

Izirayelimɔɔw ka ninsaraw di Ehudi ma, ko a ye taga a di Mohabukaw ta masace Egilon ma. ¹⁶ Ehudi ka kerekemuru da fla do lalaga, k'a janya ke nɔngɔn† na kelen. A ka o siri a tɔɔkun na a ta derege jukoro, a kininboroyanfan fe. ¹⁷ A tagara ninsaraw di Mohabukaw ta masace Egilon ma; Egilon tun ye ce belebele le ye. ¹⁸ Ehudi ka ninsaraw di ka ban minke, a bora ni a ta donitabagaw ye ka taga. ¹⁹ O sera Giligali ta batofen kabakururamanw yoro ra minke, a ka donitabagaw bla ka taga; ale yere sekora ka

* **3:13** 3.13 Tamarosunw ta dugu, o ye Zeriko dugu ye. † **3:16** 3.16 Nɔngɔn na kelen be se ka ben metere tarance le ma.

na masace fe, ka na a fo a ye ko: «Masace, gundokuma do be ne fe k'a fo i ye.» Masace k'a fo a ta magow ye ko o bee ye bo. O bee bora. ²⁰ O y'a soro masace tun siginin be bon do kono, a ta masabon sanfeyoro ra a kelen na. Ehudi gbarara a ra k'a fo a ye ko: «Ne bena kuma min fo i ye, o bora Ala le ra.» Masace wurira ka lo. ²¹ O yoronin bee, Ehudi k'a numanboro ke ka muru sama ka bo a kininboroyanfan na, k'a turu masace konobara ra; ²² muru ni a kala bee tununa a konobara ra, fo turu ka muru datugu. A ka muru to a konobara ra yi, a m'a bo. ²³ Ehudi ka sankaso sanfebon daw bee dasogo masace da ra yi, ka bo bolon da fe ka taga. ²⁴ Ehudi bonin ko, masace ta magow nana; o ka daw sogonin ye. O ko: «I b'a soro masace be sokotaga le kera sankaso sanfebon kono.» ²⁵ O k'a kono ka meen, fo ka na o kononoban. A ma ja o yere ka lakile ke ka bon dayele, ka o matigice su lanin ye dugu ma. ²⁶ Sani o ye ban o kow bee ra, o y'a soro Ehudi borira ka taga teme batofen kabakururamanw yoro ra, ka taga fo Seyira.

²⁷ A tagara se yi minke, a ka kerekeburu fiye Efirayimu kuruyoro ra, ka Izirayelimogow lajen. O bora kuruyorow ra, ka na lajen a koru; a blara o ja. ²⁸ A k'a fo o ye ko: «Aw ye tugu ne ko; sabu Matigi Ala ka se di aw ma ka aw juguw Mohabukaw don aw boro.» Izirayelimogow tugura Ehudi ko. O tagara Zuriden ba sennatigeyoro sira mina, ka sira tige Mohabukaw ra. O m'a to Mohabuka si ye ba tige. ²⁹ O lon na, Izirayelimogow ka Mohabuka ce

waga tan le faga; a bee tun ye ce barakamanw, ani cefariw le ye. O si ma bosi.

³⁰ K'a ta o wagati ra, Mohabukaw majigira Izirayelimogow ye. Jamana tora hera ra fo san biseegi.

Samugari kera Izirayeli namogo ye

³¹ Ayiwa, Ehudi sara minke, Anati dence Samugari le sigira a no ra. Lon do, ale kelen ka Filisika ce keme wooro faga ni misinegebere do ye, ka Izirayelimogow bosi o juguw boro.

4

Ciramuso Debora ni Baraki

¹ Ehudi sanin ko, Izirayelimogow ka kojugu ke Matigi Ala na koroo tuun. ² O le koson Matigi Ala ka o labla Kanaanakaw ta masace Yaben ye, a ka se soroo o kan. O masace tun siginin be Hazori dugu le konoo. A ta kerekedenw kuntigi togo tun ye ko Sisera. Ale tun siginin be Haroseti Goyimu dugu konoo. ³ Sowotoro negeraman keme kononton le tun be masace Yaben fe, kere kama. A ka sege suguya bee la Izirayelimogow kan, fo san mugan. Izirayelimogow kasira ka Matigi Ala daari.

⁴ O wagati ra, Lapidoti ta muso Debora min tun ye ciramuso ye, ale le tun ye Izirayeli namogo ye. ⁵ A tun be to ka taga sigi tamarosun do koroo, Rama dugu ni Beteli dugu ce, Efrayimu kuruyorow ra. O tamarosun togo nana la ko Debora ta tamarosun. Izirayelimogow tun be taga a fe o yoro le ra ka taga o ta kow janabo.

⁶ Lon dɔ, Debora ka Abinohamu dence Baraki wele ka bɔ Kedesi, Nefitali mara ra, ka na a fɔ a ye ko: «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala le ka nin cira fɔ; a ko i ye taga mɔgɔ waga tan janawoloma Nefitali ni Zabulon ta mɔgɔw ra, ka yelen ni o ye Tabori kuru kan. ⁷ Ko ale bena masace Yaben ta kerekedenw kuntigi Sisera jusu wuri aw kama, k'a ke a ye na Kison ko da ra, ko a bena aw kere ni a ta sowotoro negeramanw ni a ta kerekajama ye. Nka Matigi Ala bena a to aw ye se sɔrɔ a kan.» ⁸ Baraki ka Debora jaabi ko: «Ni i yere be taga ni ne ye, ne be son ka taga; nka ni i te taga ni ne ye, ne te taga.» ⁹ Debora ko: «Ayiwa, ne bena taga ni i ye, nka i tena tɔgɔ sɔrɔ nin kere ra de, sabu Matigi Ala bena Sisera don muso dɔ le boro.»

Debora wurira ka taga ni Baraki ye Kedesi. ¹⁰ Baraki ka Zabulon ta mɔgɔw ni Nefitali ta mɔgɔw wele ka o lajen Kedesi. Mɔgɔ waga tan sonna ka tugu a ko. Debora fana tugura o ko. ¹¹ O wagati ra, Kenikaw ta mɔgɔ dɔ tun be yi, a tɔgɔ ye ko Heberi. Ale tun faranna ka bɔ Kenika tɔw ra, ka taga sigi Kedesi dugu kɔrɔ, k'a ta fanibonw lo Sananimu yirisunba kɔrɔ. Kenikaw bemace tun ye Hobabu le ye, Musa burance.

¹² Ayiwa, Sisera nana a men ko Abinohamu dence Baraki ni a ta kerekajama lonin be Tabori kuru kan. ¹³ Sisera k'a ta sowotoro negeraman keme kononton bee ta, k'a ta kerekedenw bee lajen Haroseti Goyimu dugu konɔ, ka taga ni o ye Kison ko da ra. ¹⁴ Debora k'a fɔ Baraki ye ko: «Aw ye taga o nɔ fe, sabu Matigi Ala bena se di aw ma, ka Sisera don aw boro bi. Matigi Ala yere le bena bla aw ja.» Baraki ni a ta mɔgɔ

waga tan bee jigira ka bo Tabori kuru kan. ¹⁵ O tagara Sisera ta kerəkedenw kama. Matigi Ala ka Sisera ni a ta sowotorow ni a ta kerəkėjama bee jagami jəgən na. A ma ja, Sisera jigira ka bo a ta sowotoro kənə ka bori a sen na. ¹⁶ Baraki ni a ta kerəkedenw ka Sisera ta sowotorotigiw ni a ta kerəkedenw gben, ka taga se fo Haroseti Goyimu. O ka Sisera ta kerəkedenw bee faga ni kerəkemuru ye; hali ce kelen ma bosi o ra.

¹⁷ Sisera borira ka taga se Heberi ta muso Yaheli ta fanibon ma; o y'a soro ben tun be Hazori ta masace Yaben ni Kenikace Heberi ta mogow ce. ¹⁸ Yaheli bora ka taga Sisera kunben da ra; a ko: «Ne matigice, na dogo yan; na don ne ta so, i kana siran, foyi tena i soro.» Sisera donna Yaheli ta fanibon kənə. Yaheli ka birifani do biri a kan. ¹⁹ Sisera ko: «Jiminlogo be ne ra; sabari ka ji doonin di ne ma.» Yaheli ka nonobara dayele ka nono do di a ma, a ka o min, ka la. A ka birifani biri a kan tuun. ²⁰ Sisera k'a fo Yaheli ye tuun ko: «Taga lo fanibon donda ra; ni mogow do nana i pininka ko: <Yala mogow be yan wa?> I y'a fo a tigi ye ko: <On-on, mogow te yan.> »

²¹ Sisera lanin tora yi ka sunogow o yoronin bee, sabu a segeninba tun lo. Heberi ta muso Yaheli ka fanibon ta negebere do ta, ani negekuru do. A gbarara doonin doonin Sisera ra, ka taga bere turu a toro korow, k'a kunkolo sogow fo ka taga bere don dugukolo ra. Sisera sara.

²² Ayiwa, Baraki tun be Sisera gbenna minke, a tagara se Yaheli ta fanibon ma. Yaheli bora k'a kunben; a ko: «Na yan; i be mogow min pinina, ne bena o tigi yira i ra.» Baraki donna fanibon

konɔ, a barara ka Sisera lanin ye, a sara, bere turunin be a kunkolo ra.

²³ Ala ka se di Izirayelimogow ma o lon na, k'a to o ka se soro Kanaanakaw ta masace Yaben kan. ²⁴ Izirayelimogow tora ka o fanga digi Kanaanakaw ta masace Yaben kan kosebe, fo ka na se soro a kan k'a faga.

5

Debora ni Baraki ta donkiri

¹ O lon na, Debora ka nin donkiri la, ale ni Abinohamu dence Baraki. O ko:

² «E, an bee ye Matigi Ala tando!

Izirayelimogow kuntigiw sonna ka bla o na;
Izirayelimogow fana sonna ka taga ni o ye kere ra.

³ Masacew, aw ye nin lamɛn, kuntigiw, aw ye aw toro malɔ!

Ne bɛna donkiri la, onhon, ne bɛna donkiri la Matigi Ala ye;

ne bɛna Alatandodonkiriw la Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ye.

⁴ Lon min Matigi Ala bora Seyiri,
lon min na a bora Edomu mara ra,
dugukolo yereyerera;
sankolo bee kera ji ye,
sankabaw bee kera ji ye.

⁵ Kuruw yereyerera Matigi Ala na koro, Sinayi kuru ta Ala;

o yereyerera Matigi Ala, Izirayeli ta Ala na koro.

⁶ Anati dence Samugari ta wagatiw ra,
Yaheli ta tere ra, mogɔ si tun te teme sirabaw kan;

dugutagabagaw tun be teme sira dogoninw le fe.

7 Baraka foyi tun tɛ Izirayeli kuntigiw si ra tuun;
baraka foyi le tun tɛ o ra,
fo lon min na, ne wurira, ne Debora;
ne wurira ka ke Izirayelimogow bamuso ye.

8 O tun be batofenkuraw le bato;
o koson o juguw nana o kere o ta dugu dondaw
ra.

I tun be ce waga binaani jate Izirayelimogow ce
ra,

i te negebennan, walama taman soro o si fe.

9 Nka bi, Izirayeli kuntigiw, ne be ni aw le ye,
aw minw sonna ka bo mogow ce ra ka taga kere
ra.

Aw ye Matigi Ala tando!

10 Aw minw be yelen falimuso gbemanw kan,
ka sigi fani dawulamanw kan;
aw minw be tagama siraw kan,
aw ye miiri nin na!

11 «Jitabaga minw be donkiri la kolondaw ra,
olugu be Matigi Ala ta kopumanw lakari,
a ka kopuman minw ke Izirayeli kuntigiw ye;
o tuma ra, mogow ka dugu dondaw sira ta.

12 I kunu, i kunu, Debora!

I kunu, i kunu ka donkiri kelen la!

Baraki, i wuri ka taga ni i ta jon minaninw ye!

E, Abinohamu dence!

13 Mogo dama minw tun tora, olugu tagara se
soro fangatigiw kan;

Matigi Ala ka se di an ma, an ka se soro cefariw
kan.

14 Efirayimu ta mogow nana ka bo Amaleki ta
jamana ra,

Boniyaminu ta mogow nana fara o kan.

Kuntigi dɔw fana bɔra Makiri,
ɲamɔgɔ dɔw nana ka bɔ Zabulon.

¹⁵ Isakari ta kuntigiw nana fara Debora kan,
Isakari ta mɔgɔw farara Baraki kan;
o girinna ka bɔ ka taga a fɛ kɛnɛgbɛ ra.

«Nka Ruben ta mɔgɔw sigiyara;
o ka ɲɔgɔn sɔsɔ ka mɛɛn.

¹⁶ Mun kosɔn aw tora wɛrɛw kɔrɔ yi,
ka to ka sagakasikanw lamɛn sa?
Can ra, Ruben ta mɔgɔw sigiyara;
o ka ɲɔgɔn sɔsɔ ka mɛɛn.

¹⁷ Galadi ta mɔgɔw tora Zuriden terebɔyanfan
na.

Mun kosɔn Dan ta mɔgɔw fana tora o ta jiraku-
runw kɔrɔ?

Aseri ta mɔgɔw fana siginin tora kɔgɔjida ra;
o tora o ta kurunlɔyɔrɔw ra.

¹⁸ Zabulon ta mɔgɔw le ma siran saya ɲa;
Nɛfitali ta mɔgɔw fana tagara fɔ kerekeyɔrɔ
sanfeyɔrɔ ra.

¹⁹ Masacɛ dɔw nana, ka na kɛrɛ kɛ;
Kanaana masacɛ dɔw nana kɛrɛ kɛ
Tanaki yɔrɔ kɔrɔ, Megido kɔda ra,
nka o ma mɔgɔ si ta borofɛn sɔrɔ, o ma warigbɛ
sɔrɔ.

²⁰ Lolow tora sankolo ra ka kɛrɛ kɛ,
o tɛmɛtɔ o ta siraw kan, o ka Sisera kɛrɛ.

²¹ Kison kɔji ka o bɛɛ ta,
o kɔ min bɛ woyo kabini fɔlɔfɔlɔ, Kison kɔ ji.
Aw ye taga, ka taga cɛfariw kɛrɛ!

²² «E, o ta sow senw bɛ dugukolo gbasi ni baraka
ye!

O be bori, ka bori i ko soce barakamanw!

²³ Aw ye Merozi dugu danga, Matigi Ala ta meleke le ko ten.

Aw ye a danga, aw ye a dugumogow bee danga!
Sabu o ma son ka na Matigi Ala deme,
o ma son ka fara cefariw kan ka Matigi Ala deme.

²⁴ Aw ye Yaheli le tando ka teme musow bee kan,
Kenikace Heberi ta muso koni.
Muso minw be sigi fanibonw konɔ, aw ye a tando
ka teme olugu bee kan.

²⁵ Sisera ka ji daari a fe, a ka nono di a ma.
A ka nono narelaman di a ma minan panaman
do konɔ.

²⁶ A ka negebere mina a boro kelen na,
ka baardenw ta negekuru mina ni a kininboro
ye;

ka bere turu Sisera kun na, k'a kun sogɔ;
a k'a taman sogɔ k'a ceci.

²⁷ Sisera kurura Yaheli sen korɔ;
a benna ka la yi.

A kurura a sen korɔ, a benna;
a kurura yorɔ min na, a benna ka sa yi.

²⁸ I b'a sorɔ Sisera bamuso be so,
a be fleri kera finetiriwow fe, k'a fo ko:
<Mun le koson a ta sowotoro meenna tan bi?
Mun le koson o ta sowotorow sumayara tan?>

²⁹ A tɔɔgonmusow bee ra hakiritigiw ka min fo,
a fana be o le fora a yere konɔ, ko:

³⁰ <O ka fen minw mina o juguw boro, a be o le
taranna!

Ce bee kelen kelen ta sunguru kelen, walama fla;
fanjuman negennegenmanw ye Sisera ta ye;
fanjuman negennegenman sogoninw,

fanipuman ꞑegenꞑegenman kelen, fani sɔɡonin
 fla,
 o be don sesɔɔbaga kan na.›

³¹ «E, Matigi Ala, i juguw bæe ye halaki nin cogo
 ra!
 Nka minw be i kanu, olugu ye manamana
 i ko tere be manamana cogo min na tereban fe.»

Ayiwa, o kɔ, Izirayeli jamana tora nasuma ra,
 fɔ san binaani.

6

Madiyankaw ka Izirayelimɔɡow tɔɔɔ

¹ Izirayelimɔɡow ka kojugu ke Matigi Ala
 na kɔɔ. O le kosɔn Matigi Ala ka o labla
 Madiyankaw ye, olugu ka se sɔɔ o kan fɔ
 san wolonfla. ² Madiyankaw ta fanga di-
 gira Izirayelimɔɡow kan kosebe; k'a ke fɔ
 Izirayelimɔɡow tun be to ka bori Madiyankaw
 na ka taga dogo dingakolonw ni farawow ni
 kuruwow kɔnɔ. ³ Ni Izirayelimɔɡow tun ka o
 ta simanw dan wagati min na, Madiyankaw tun
 bena o wagati le ra, ka na o kere, olugu ni
 Amalekikaw, ani tereboyanfan mɔɡow. ⁴ O tun
 be na o ta fanibonw sirisiri Izirayelimɔɡow ta
 jamana kɔnɔ, ka jamana simanw bæe cen, ka taga
 se fɔ Gaza dugu kɔɔ. O tun te domunifen si to
 Izirayelimɔɡow fe; o tun te o ta sagaw ni o ta
 misiw ni o ta faliw si to. ⁵ O tun be na ni o ta
 beganw ni o ta fanibonw ye caman i ko tɔnw. O
 ni o ta ꞑɔɡɔmew tun ka ca fɔ k'a dama teme. O
 tun be na Izirayelimɔɡow ta fenw bæe cen jamana

ƙoƙo. ⁶ Madiyankaw ka Izirayelimogow sege fo k'a dama teme. Izirayelimogow kasira ka Matigi Ala daari.

⁷ O kasira ka Matigi Ala daari ko a ye o bosi Madiyankaw boro minke, ⁸ Matigi Ala ka cira do ci o fe. Ale nana a fo o ye ko Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Ne le ka aw labo jonya ra Misiran jamana ra. ⁹ Ne ka aw bosi ka bo Misirankaw boro, ka aw bosi ka bo aw tɔɔɔɔbagaw bee boro. Ne ka o gben ka bo aw na, ka o ta jamana di aw ma. ¹⁰ Ne k'a fo aw ye ko ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala; ko aw siginin be Amorikaw ta jamana min na, ko aw kana olugu ta jow son. Nka aw ma son ka ne ta kuma lamɛn.»

Matigi Ala kumana Zedeyon fe

¹¹ Ayiwa, o ko, Matigi Ala ta meleke nana sigi Ofira dugu yirisunba jukoro. O yoro tun ye Abiyezeri ta mogo do ta le ye, min togo ye ko Yohasi. O y'a soro Yohasi dence Zedeyon tun be siman gbasira rezencogoyoro ra k'a dogo Madiyankaw na. ¹² Matigi Ala ta meleke k'a yere yira a ra, k'a fo a ye ko: «Ne be i fo, cefari, sabu Matigi Ala be ni i ye.» ¹³ Zedeyon k'a jaabi ko: «E, ne matigice, ni can lo ko Matigi Ala be ni an ye o, mun koson nin kojuguw bee be sera an ma? An faw k'a fo an ye ko Matigi Ala ka kabakoba minw ke, ka olugu labo Misiran jamana ra, mun na Ala te o jogon kera tuun? Mun na Matigi Ala k'a boro bo an kan pewu ka an di Madiyankaw ma?» ¹⁴ Matigi Ala ka Zedeyon fe, k'a fo a ye ko: «Fanga min be i ra, taga Izirayelimogow bosi ka bo Madiyankaw boro ni o fanga ye. Ne le ka i

ci.» ¹⁵ Zedeyon k'a jaabi ko: «E, ne matigice, ne bena Izirayelimogow bosi cogo di sa? Ne ta gba le ka dogo ka teme Manase ta gba tow bee kan. Ne le fana ye ne face dencew bee ra fitini ye.»

¹⁶ Matigi Ala k'a fo a ye tuun ko: «Ne bena ke ni i ye; i bena Madiyankaw bee faga, k'a ke i n'a fo i tun be kere ra ni ce kelenpe le ye.» ¹⁷ Zedeyon ko: «Ni can lo ko ne ko ka di i ye, o tuma tagamasiyen do yira ne ra, k'a yira ko Matigi Ala yere le be kumana ne fe. ¹⁸ I kana taga yoro si, ne konon yan, fo ne ye taga ka na; ne bena saraka bo i ye.» Matigi Ala ko: «Ne bena i konon fo i ye taga ka na.»

¹⁹ Zedeyon tagara a ta so konon, ka taga badenin do faga, ka o tobi, ka mugu kilo bisaba gbasi ka o ke burufunubari ye. A ka sogo ke segi do konon, k'a nanji ke minan do konon. A tagara ni o ye Ala ta meleke fe yirisunba koron. ²⁰ Ala ta meleke k'a fo a ye ko: «Sogo ni burufunubariw bla fara kan, ka nanji bon a kan.» Zedeyon k'a ke ten. ²¹ Bere min tun be meleke boro, a ka o bere nunkun maga sogo ni buruw ra minke, tasumamana do bora fara ra, ka sogo ni burufunubariw jeni. O ko, Ala ta meleke tununa Zedeyon na koron. ²² Zedeyon k'a ye ko Matigi Ala ta meleke lo minke, a ko: «E, bonon bena ne soron, Dunupatigi Ala, sabu ne na ka i ta meleke ye.» ²³ Nka Matigi Ala k'a fo a ye ko: «Ne bena hera ke i ye; i kana siran, foyi tena i soron.» ²⁴ Zedeyon ka sarakabonan do lo Matigi Ala ye o yoro ra, ka o togo la ko «Matigi, Heratigi Ala». O sarakabonan be Ofira dugu konon hali bi. O yoro ye Abiyezeri ta mogow ta le ye.

Zedeyon ka Baali ta sonnkeyoro ci

²⁵ O lon yere su fe, Matigi Ala k'a fo Zedeyon ye tuun ko: «I face ta misitoran flanan mina, min si ye san wolonfla. Baali* ta sonnkeyoro min be i face ta so, i ye o ci. Yiri min fana turunin be a koro, min ye Asera* ta tagamasiyen ye, i ye o yiri tige*.

²⁶ «O ko, i ye sarakabonan panaman do lo Matigi Ala, i ta Ala ye o fara kan; i ye misitoran ke saraka jenita ye k'a di Matigi Ala ma. I ka Asera ta yiri min tige, i ye saraka jeni ni o logo ye.» ²⁷ Zedeyon k'a ta baaraden ce tan wele ka na o baara ke, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo a ye cogo min na. Nka a k'a ke su fe le; a ma son k'a ke tere fe, a ta somogow ni dugumogow pasiran koson.

²⁸ Dugumogow nana wuri sogomada fe minke, o k'a ye ko Baali ta sonnkeyoro cira, ko yiri min be Asera ta tagamasiyen ye, ko o yiri fana tigera; o k'a ye ko do ka misitoran ke saraka jenita ye sarakabonankura do kan. ²⁹ O ka jogon jininka ko: «Jon le ka nin ke?» O ka jininkari ke, k'a ko segesege, ka na a ye ko Yohasi dence Zedeyon lo. ³⁰ O k'a fo Yohasi ye ko: «I dence labo yan, an bena a faga. A ka Baali ta sonnkeyoro ci, ka Asera ta tagamasiyen yiri fana tige.»

³¹ Ayiwa, Yohasi k'a fo o mogow ye ko: «O tuma aw le be mogow kere k'a di Baali ma wa? O tuma aw ko, ko ni aw te, Baali te se ka foyi ke a yere ye wa? Ayiwa, ni mogow o mogow ko ale le be kere ke k'a di Baali ma, sani dugu ye gbe, o tigi be faga.

* **6:25** 6.25 Baali ni Asera ye jo dow togow ye.

Ni can lo ko Baali ye ala ye, o tuma a yere le ka kan k'a juguw kere, sabu o ka ale ta sonnikeyoro le cen.»

³² K'a ta o lon na, o ka Zedeyon togo la ko Yerubaali, o koro ye ko Baali ye a kere, sabu a ka Baali ta sonnikeyoro cen.

Zedeyon ka tagamasiyen do jini Ala fe

³³ Ayiwa, Madiyankaw, ani Amalekikaw, ani tereboyanfan mogow bee nana jagon lajen; o ka Zuriden ba tige, ka taga o ta fanibonw sirisiri Zizireli kenegbe ra. ³⁴ O wagati ra, Matigi Ala Nin donna Zedeyon jusu ra. A ka kerekeburu fiye, ka Abiyezeri ta mogow wele ka gban a yere ko. ³⁵ A ka ciraden dow ci ka taga Manase ta mogow bee fe; olugu fana nana gban a ko. A ka ciraden dow ci ka taga Aseri ta mogow fe, ani Zabulon ta mogow, ani Nefitali ta mogow; olugu bee nana fara o kan.

³⁶ Zedeyon k'a fo Ala ye ko: «Ni a kera ko can lo, ko i b'a fe ka Izirayelimogow bosi ne le sababu ra, ³⁷ ayiwa, ne bena sagasi bla dugu ma simangbasiyoro ra. Sani dugu ye gbe, ni gomiji ka sagasi doron jigi, ka dugumayoro janin to, o tuma ne bena a lon ko can ra, i bena Izirayelimogow bosi ne le sababu ra, i n'a fo i k'a fo cogo min na.» ³⁸ Zedeyon k'a fo cogo min na, Ala k'a ke ten. Sogomada joona fe, Zedeyon tagara sagasi mina k'a bisi, ka ji bo a ra, fo ka minan do fa. ³⁹ Zedeyon k'a fo Ala ye tuun ko: «Sabari, i kana dimi ne koro. Ni ne kumana sisan, ne tena foyi were fo o ko tuun. Ne b'a fe i ye tagamasiyen do were yira ne ra ni sagasi ye. Ayiwa, sisan ne b'a fe ko sani dugu ye gbe, sagasi

janin ye to, nka gɔmiji ye dugumayɔrɔ tɔ nigi.»
⁴⁰ Zedeyɔn ka min fɔ, Ala k'a kɛ ten o lon su fɛ.
 Sagasi janin tora, nka gɔmiji ka dugumayɔrɔ tɔ
 bɛɛ nigi.

7

Zedeyɔn ka dɔ bɔ a ta kerɛkedenw na

¹ Sɔgɔmada jona fɛ, Zedeyɔn blara a ta
 kerɛkejama na fɛ; o tagara o ta fanibonw lɔ
 Harodi bununji kɔrɔ. Zedeyɔn tɔgɔ le tun lara
 ko Yerubaali. O y'a sɔrɔ Madiyankaw tun bɛ
 sahilianfan fɛ, More tintin fan fɛ, kenɛgbɛ ra.

² Matigi Ala k'a fɔ Zedeyɔn ye ko: «I ta
 kerɛkedenw ka ca k'a dama tɛmɛ. Ne t'a fɛ nin
 mɔgɔ caman bɛɛ ye taga Madiyankaw kerɛ; ni
 o tɛ, o bɛna o yɛɛ bonya ne na kɔrɔ k'a fɔ ko
 olugu yɛɛ ta fanga le k'a to o ka se sɔrɔ. ³ O ra,
 a fɔ mɔgɔw ye ko: <Siranya bɛ mɔgɔ o mɔgɔ ra,
 fɔ a bɛ yɛɛyɛɛ, o tigi ye bɔ Galadi kuru yɔrɔ ra,
 ka taga so.> »

Zedeyɔn ka o fɔ minkɛ, cɛ waga mugan ni fla
 (22 000) sekɔra. Cɛ waga tan tora ni Zedeyɔn ye.

⁴ Matigi Ala k'a fɔ Zedeyɔn ye tuun ko: «Hali bi,
 mɔgɔw ka ca ka tɛmɛ. Taga ni o ye jida ra; ne
 yɛɛ bɛna o woloma. Minw ka kan ka taga, ani
 minw man kan ka taga, ne bɛna o fɔ i ye.»

⁵ Zedeyɔn tagara ni mɔgɔw ye jida ra. Matigi
 Ala k'a fɔ a ye ko: «Mɔgɔw jimincogo flɛ; minw
 bɛna ji cɛ ni o boro ye k'a min dɔɔnin dɔɔnin i
 ko wuru bɛ ji min cogo min na, i ye olugu bla
 danna. Minw fana bɛna o kinbiri gban ka o boro

fla la dugu ma ka o da biri ji ra k'a min, i ye olugu fana bla danna.»

⁶ Ayiwa, minw ka ji ce ni o boro ye k'a min, olugu kera ce keme saba. Taw bee ka o kinbiri gban ka o boro fla la dugu ma ka o da biri ji ra k'a min. ⁷ Matigi Ala k'a fo Zedeyon ye ko: «Mogow keme saba minw ka ji ce ni o boro ye k'a min, ne bena aw kisi ka Madiyankaw don aw boro olugu le sababu ra. Mogow taw bee ye kosegi o ta yorow ra.»

⁸ Zedeyon ka o mogow bla ka taga, nka o ta domunifenw ni o ta burufiyetaw tora Zedeyon fe. Zedeyon tora ni ce keme saba doron ye. Madiyankaw ta kerekedenw tun be Zedeyon ta mogow ta yoro dugumayoro ra, kenegbe ra.

Ala ka Zedeyon ja gbeleya

⁹ O lon su fe, Matigi Ala k'a fo Zedeyon ye ko: «Wuri ka taga Madiyankaw kama, ka taga o kere, sabu ne ka o don i boro. ¹⁰ Nka ni i be siranna hali bi, o tuma ele ni i ta baaraden Pura ye taga jogon fe folo Madiyankaw ta yoro ra. ¹¹ Ni aw sera yi, Madiyankaw be min fora, i ye o lamem; ni o kera, i tena siran tuun ka taga o kere.»

Zedeyon ni Pura tagara se fo Madiyankaw ta fanibonw koro. ¹² Madiyankaw ni Amalekikaw, ani tereboyanfan mogow bee tun janjanna i ko tonw, ka kenegbeyoro bee fa. O ta jogomew tun ka ca i n'a fo kogojida kenken. ¹³ Zedeyon ni Pura sera yi wagati min na, o y'a soro kerekeden do tun be a ta siko lakarira a tojogonce ye. A ko: «Ne sikora, k'a ye ko burukun kelen tun be kolonkolonna ka don an ta fanibonw ce ra. A nana fanibon do gbasi k'a ben, fo k'a dabiri dugu

ma.» ¹⁴ A tɔnɔgɔnce k'a fɔ a ye ko: «Cɛ, nin tɛ fɛn wɛrɛ ye, ni Izirayelikacɛ Yohasi dence Zedeyɔn ta kerɛkemuru tɛ. Ala ka Madiyankaw ni o ta kerɛkɛdenw bɛɛ don a boro.»

¹⁵ Ayiwa, Zedeyɔn ka o siko ni a kɔrɔ men minke, a k'a kinbiri gban dugu ma ka Ala tando. O kɔ, a sekɔra ka na Izirayelimɔgɔw ta yɔrɔ ra. A sera yi minke, a perenna ko: «Aw ye wuri! Sabu Matigi Ala ka Madiyankaw ni o ta kerɛkejama bɛɛ don aw boro.»

Izirayelimɔgɔw ka se sɔrɔ Madiyankaw kan

¹⁶ Zedeyɔn k'a ta kerɛkɛden kɛmɛ saba taran ka o kɛ jɛnkuru saba ye, ka burufiyɛta kelen ni bɔgɔdaga lakolon kelen di o bɛɛ kelen kelen ma, ko o ye lɔgɔmisɛnw mana ka o dogo o ta bɔgɔdagaw kɔnɔ. ¹⁷ O kɔ, a k'a fɔ o ye ko: «Aw ye to ka ne flɛ ka na. Ni an tagara se Madiyankaw kɔrɔ, ni ne ka min kɛ, aw fana ye o le kɛ. ¹⁸ Ni ne ni ne ta mɔgɔw nana kɛ an ta buruw fiyɛ ye tuma min na, aw fana ye aw ta buruw fiyɛ o wagati ra, ka Madiyankaw lamini, ka kule ci k'a fɔ ko: <An ye kerɛ kɛ Matigi Ala ni Zedeyɔn ye!> »

¹⁹ Ayiwa, Zedeyɔn ni a ta cɛ kɛmɛ sera Madiyankaw ta yɔrɔ kɔrɔ su cɛmance wagati ra. O y'a sɔrɔ Madiyankaw ta kerɛkɛden minw tun bɛ yɔrɔ kɔrɔsira, o tun ka dɔ wɛrɛw bla ka na olugu labi. Zedeyɔn ni a ta mɔgɔw barara ka o ta buruw fiyɛ, ka o ta bɔgɔdagaw cici. ²⁰ Jɛnkuru tɔw bɛɛ fana ka o ta buruw fiyɛ, ka o ta bɔgɔdagaw cici. O bɛɛ ka kara tasumamanw mina ni o numanboro ye, ka burufiyɛtaw mina

ni o kininboro ye, ka kule ci k'a fɔ ko: «An ye muru ta ka kerε ke Matigi Ala ni Zedeyɔn ye!»

²¹ O bεε lɔnin tora o nɔ ra; o tun lɔra ka Madiyankaw ta yɔrɔ lamini. Madiyankaw bεε ka ke kule ci ye, ka ke bori ye ko o bε o yere bɔsi. ²² Zedeyɔn ta cε keme saba bεε ka ke o ta buruw fiye tuun. O kera minke, Matigi Ala k'a ke Madiyankaw yere benna nɔgɔn kan, ka ke nɔgɔn faga ye. A laban tɔw bεε nana bori, ka taga fɔ Beti Sita, Sereda dugu fan fε. O tagara se fɔ Abeli Mehola dugu yɔrɔ ra, fɔ Tabati dugu kerε fε yi.

²³ Izirayelimɔgɔ tɔw, minw ye Nefitali ta mɔgɔw ye, ani Aseri ta mɔgɔw, ani Manase ta mɔgɔw bεε, olugu bεε nana fara nɔgɔn kan, ka Madiyankaw nɔgben.

²⁴ Zedeyɔn ka cira bla ka taga Efirayimu kuruyɔrɔ bεε ra, k'a fɔ o mɔgɔw ye ko o ye bɔ ka na Madiyankaw kunben ka sira tige o ja Zuriden batigeyɔrɔw ra, ka taga se fɔ Beti Bara dugu ta batigeyɔrɔ ma. A fɔra ten minke, Efirayimu ta mɔgɔw bεε nana, ka na sira tige Madiyankaw ja Zuriden batigeyɔrɔw ra, ka taga se fɔ Beti Bara dugu ta batigeyɔrɔ ma. ²⁵ O ka Madiyankaw ta kuntigi fla mina, minw ye Orebu ni Zebu ye. O ka Orebu faga Orebu ta fara yɔrɔ ra, ka Zebu faga Zebu ta rezenforogiyɔrɔ ra. O ka Madiyankaw nɔgben tuun; o nana ni Orebu kunkolo ni Zebu kunkolo ye ka na o di Zedeyɔn ma Zuriden ba kɔ fε.

8

Efirayimu ta mɔgɔw ka Zedeyɔn jaraki

¹ Efrayimu ta mɔgɔw nana a fɔ Zedeyɔn ye ko: «I ka mun ko le ke an na tan? I tagatɔ kereyɔrɔ ra Madiyankaw kama, mun na i ma anw wele fana?» O ka Zedeyɔn mafiyɛnya. ² Zedeyɔn ka o jaabi ko: «Ne ka mun baara le ke min be se ka suma ni aw ta baara ye? Aw Efrayimukaw ka rezenden dama dama min tɔmɔ, o ma caya ka teme ne bemace Abiyezeri ta foro ta rezen bee lajennin kan wa*? ³ Matigi Ala ka Madiyankaw ta kuntigi fla Orebu ni Zebu don aw le boro, k'a to aw ye o faga. Yala ne sera ka o ke wa?»

Ayiwa, Zedeyɔn ka o fɔ minke, o kuma ka Efrayimukaw jusu suma.

Zedeyɔn tagara Madiyankaw ta masacew mina

⁴ Zedeyɔn ni a ta ce keme saba tagara se Zuriden ba ma. O ka ba tige. O tun segenin lo kosebe, nka o bee n'a ta, o belen tun be gbanna Madiyankaw ko tuun.

⁵ O tagara se Sukoti dugu konɔ minke, Zedeyɔn k'a fɔ dugumɔgɔw ye ko: «Ne be Madiyankaw ta masacew le gbenna, Zeba ni Salimuna. Aw ye sabari ka domuni donnin di ne ta kerekedenw ma, sabu o segera fɔ ka o baraka ban.» ⁶ Sukoti dugu jamɔgɔw ka Zedeyɔn jaabi ko: «Mun koson anw be domuni di aw ma k'a sorɔ aw ma Zeba ni Salimuna mina folɔ?» ⁷ Zedeyɔn ko o ma ko: «Ni Matigi Ala nana Zeba ni Salimuna don ne boro, ne sekoto bena njanibisanw ni njaniyiriw le tige ka aw bugɔ fɔ ka aw fari birindi.»

* **8:2** 8.2 Zedeyɔn ka zana le fɔ yan; o korɔ ye ko: Efrayimukaw ka baaraba ke nin kere ra ka teme ale Zedeyɔn yere kan.

⁸ O bora yi ka taga se Penuweli. Zedeyon ka olugu fana daari domuni na. Sukoti dugumogow tun k'a jaabi cogo min na, Penuweli dugumogow fana k'a jaabi ten le. ⁹ Zedeyon k'a fo Penuweli dugumogow ye ko: «Ni ne tagara se soro Madiyankaw kan ka kosegi ka na, ne bena aw ta dugu sankaso ci.»

¹⁰ Zeba ni Salimuna ni o ta kerakedenw tun be Karikori dugu konon. O ta kerakedenw to tun ye ce waga tan ni looru (15 000) doron. Olugu doron le tun tora Madiyankaw ni tereboyanfan mogow ta kerakejama ra, sabu ce waga keme ni mugan (120 000) le tun fagara o ra. ¹¹ Zedeyon ni a ta mogow temena kongokolonmogow ta sira fe, Noba dugu ni Yogibeha dugu tereboyanfan na. A tagara bara Madiyankaw ta kerakejama ra, ka ben o kan, k'a soro olugu tun b'a miiri ko foyi te se ka se o ma. ¹² Madiyankaw ta kuntigi fla, Zeba ni Salimuna, olugu borira; Zedeyon ni a ta kerakedenw ka o gben ka o mina. O ka Madiyankaw ta kerakedenw bee jagami jagon na; o bee borira ka taga o ta fan na.

¹³ Zedeyon ni a ta kerakedenw sekora ka na Heresi kuru yelensira fe. ¹⁴ O nana se Sukoti minke, Zedeyon ka dugu kanbelen do mina fanga ra k'a jininka. Ale ka Sukoti dugutigiw ni a cekorobaw bee togo sebe k'a di Zedeyon ma. O bee lajennin tun ye mogo biwolonfla ni wolonfla. ¹⁵ O ko, Zedeyon tagara a fo Sukoti dugumogow ye ko: «Aw ka ne neni Zeba ni Salimuna min ko ra, ko: <Mun koson an bena domuni di aw ma ko aw baraka banna, k'a soro aw ma Zeba ni

Salimuna mina folo», ayiwa, Zeba ni Salimuna ye nin ye.»

¹⁶ O ka Sukoti dugu cekorobaw mina ka o bugo ni nanibisanw, ani naniyiriw ye. ¹⁷ O tagara Penuweli dugu sankaso fana ci, ka ceƵw beƵƵ faga.

Zedeyon ka Madiyankaw ta masacew faga

¹⁸ Zedeyon ka Zeba ni Salimuna jininka ko: «Aw tun ka ce minw faga Tabori kuru yoro ra, olugu tun be cogo di le?» O ko: «O tun bora i fe. O tun be i ko masacedenw.» ¹⁹ Zedeyon ko: «Ne balemaw tun lo. Ne be kari Matigi Ala panaman togo ra, ko ni a tun kera ko aw tun ma o faga, ne tun tena aw fana faga.»

²⁰ Zedeyon k'a fo a dence folo Yeteri ye ko: «Wuri ka na o faga.» Nka den ma son k'a ta kerəkemuru bo ka o faga. Siranya tun b'a ra, sabu kanbelennin tun lo. ²¹ Zeba ni Salimuna k'a fo Zedeyon ye ko: «I yere ye wuri ka an faga, sabu ni mogo ta si ma se min ma, a fanga te se ka o baara ke.» Zedeyon yere wurira ka Zeba ni Salimuna faga. Masirifen minw tun be o ta jogomew kan na, a ka o ta.

Zedeyon ka saninderege do lalaga

²² O kow temenin ko, Izirayelimogow k'a fo Zedeyon ye ko: «Ke an ta masace ye. I denw ni i mamadenw fana bena sigi an kunna i no ra; sabu ele le ka an bosi ka bo Madiyankaw boro.» ²³ Zedeyon ka o jaabi ko: «Ne tena ke aw kuntigi ye, ne denw fana tena ke aw kuntigi ye, nka Matigi Ala kelen le bena ke aw kuntigi ye.» ²⁴ Zedeyon k'a fo o ye ko: «Ne bena fen kelen le jini aw fe. Aw ka tororanegge saninlaman minw

mina aw juguw ra kerεkeyorɔ ra, aw ye o kelen kelen di ne ma.»

Madiyankaw tun bε tororanεge saninlamanw don i n'a fɔ Sumayila ta mɔgɔ tɔw bεε. ²⁵ Izirayelimɔgɔw ka Zedeyɔn jaabi ko: «An bε sɔn ka o di faasi.»

O ka deregeba dɔ ben dugu ma. O bεε ka o ta tororasaninw blabla o kan, o ka sanin minw sɔrɔ kerε ra. ²⁶ O ka sanin min di Zedeyɔn ma, o bεε lajennin tun bε sanin kilo mugan bɔ; o ka masirifen wεrεw fana di, ani tororasaninw, ani Madiyankaw ta masacεw ta deregebanumanw, ani masirifen minw tun bε o ta jɔgɔmεw kan na.

²⁷ Zedeyɔn ka o sanin kε ka saninderege† dɔ lalaga, ka o bla a yεrε ta dugu kɔnɔ, min ye Ofira dugu ye. Izirayelimɔgɔw bεε nana ka na to ka o saninderege le bato. O saninderege ta ko le kera jan ye ka Zedeyɔn ni a ta somɔgɔw mina.

Zedeyɔn sawagati

²⁸ Madiyankaw tora Izirayelimɔgɔw ta fanga kɔrɔ. O ma se ka o yεrε bɔsi tuun fiyewu. Jamana tora hera ra fɔ san binaani, fɔ ka taga se Zedeyɔn saya ma.

²⁹ Yohasi dence Zedeyɔn min ye Yerubaali ye, o nana kɔsegi ka taga sigi a ta so kɔnɔ.

³⁰ Dence biwolonfla le tun bε Zedeyɔn fε; sabu muso caman tun b'a fε. ³¹ A tun ka jɔnmuso min kε a muso ye, min tun bε Sikemu, o ka dence kelen woro a ye; a ka o tɔgɔ la ko Abimeleki.

† **8:27** 8.27 Ala tun ko Izirayelimɔgɔw ye saninderege dɔ lalaga k'a di Sarakalasebagaw kuntigi ma. Ale kelen le tun ka kan ka o derege don.

³² Yohasi dence Zedeyon k'a ta koroya diyabo, ka soro ka sa. O k'a su don a face Yohasi su koro, Ofira dugu kono, min ye a bemace Abiyezeri ta mogow ta dugu ye.

³³ Nka Zedeyon sanin ko, Izirayelimogow ka Baali ta jo bato tuun. Jo min togo ye ko Baali Beriti, o ka o le ke o ta ala ye. ³⁴ O ma Matigi Ala, o ta Ala jate tuun, ale min tun ka o bosi ka bo o juguw bee boro, o jugu minw tun ka o lamini fan bee ra. ³⁵ Zedeyon Yerubaali tun ka kopuman minw bee ke o ye fana, o ma o kopumanw si lon Zedeyon ta somogow ye.

9

Sikemukaw ka Abimeleki ke o ta masace ye

¹ Lon do, Yerubaali* dence Abimeleki tagara Sikemu, a bamuso balemaw ni a bamuso face ta somogow bee fe, ka taga kuma o fe; a ko:
² «Aw ye sabari ka ne ta kuma lase Sikemu dugu cekorobaw bee ma. Aw ye a fo o ye ko: <Yerubaali dence biwolonfla bee ye sigi aw kunna, walama ce kelen doron ye sigi aw kunna, aw ta miiriya ra, o fla ra juman ka fisa? Aw fana ye aw hakiri to a ra ko ne ni aw le ye mogow kelenw ye.> »

³ Abimeleki belencew tagara o kumaw lase Sikemu dugu cekorobaw bee ma, ka Abimeleki togonuman fo o ye. Abimeleki ta ko ka o jusu mina. O ko: «Abimeleki ye an yere balema le ye.»

⁴ O ka warigbe biwolonfla bo o ta jo Baali Beriti ta jobon na, ka o di Abimeleki ma. Abimeleki ka

* **9:1** 9.1 Yerubaali o ye Zedeyon togo ye.

mogokunntanw ani mogokolon dow gban a yere ko, ka to ka olugu sara ni o wari ye.

⁵ O ko, a tagara a face ta so, Ofira dugu konɔ. A sera yi minke, a k'a balemaw bee faga kabakuru kelen kan; a face Yerubaali dence biwolonfla bee. Yerubaali dence fitini, Yotamu kelen le kisira, sabu ale tun borira ka dogo. ⁶ A kera ten, Sikemu cekorobaw bee, ani Beti Milo dugumogow bee nana lajen Sikemu yirisunba korɔ, kabakuruba korɔ, ka Abimeleki sigi masaya ra.

Yotamu ka talen min fo Sikemukaw ni Abimeleki ma

⁷ Ayiwa, Yotamu ka o ko men minke, a tagara lo Garizimu kuru kunna ka peren k'a fo ko: «Sikemu dugumogow, ni aw b'a fe Ala ye aw lamɛn, o tuma aw fana ye ne lamɛn! ⁸ Ayiwa, lon do, yiriw le ko o be masace do jini k'a sigi o yere kunna. O k'a fo oliviyesun ye ko: <Ele ye sigi an kunna.> ⁹ Oliviyesun ka o jaabi ko: <Ne be turu min bo, o ka di Ala ye, a ka di mogow ye fana; o tuma aw b'a miiri ko ne bɛna o dabla ka to ka taga fifa aw kunna dorɔn, ko ne be ke aw ta masace ye wa?>

¹⁰ «Ayiwa, yiriw tagara a fo torosun ye ko: <Na, ele ye na sigi an kunna!> ¹¹ Torosun ka o jaabi ko: <Diya min be ne ra, ani ne be dendiman minw ke, aw b'a miiri ko ne bɛna o dabla ka to ka taga fifa aw kunna dorɔn ko ne be ke aw ta masace ye wa?>

¹² «Ayiwa, yiriw tagara a fo rezensun ye ko: <Ele ye na sigi an kunna!> ¹³ Rezensun ka o jaabi ko: <Ne be rezenji min bo, o be Ala ninsɔndiya, a be mogow fana ninsɔndiya; aw b'a miiri ko ne

bena o dabla ka to ka taga fifa aw kunna doron ko ne be ke aw ta masace ye wa?»

¹⁴ «Ayiwa, a kera ten minke, yiriw bee benna kelen ma ka taga a fo njanisun ye ko: <Na, ele ye na sigi an kunna!> ¹⁵ Ayiwa, njanisun ka o jaabi, ko: <Ni a kera ko can lo ko aw b'a fe ka ne sigi ka ne ke aw ta masace ye, o tuma aw ye na dogo ne suma korɔ; ni o te, tasuma do bena bo ne ta njaniw na ka Liban ta sedirisunw bee jeni.> »

¹⁶ Yotamu k'a fo o ye tuun ko: «Aw ka Abimeleki sigi k'a ke aw ta masace ye minke, yala aw ka o ke can yere le ra ni aw jusukun bee ye wa? Yala aw ka min ke Yerubaali ni a ta somogow ra, o bennin lo wa? A ka baara min ke aw ye, aw k'a walenumanlon o ra wa? ¹⁷ Ne face ka kere ke aw koson, fo a be jini k'a nin to a ra; a ka aw bosi Madiyankaw boro. ¹⁸ Nka bi, aw le wurira ne face ta somogow kama; aw k'a dence ce biwolonfla bee faga kabakuru kelen kan. Aw k'a ta jonmuso dence Abimeleki le sigi k'a ke Sikemu dugu masace ye, sabu ale ye aw ta dugumogo le ye. ¹⁹ Ayiwa, aw ka min ke Yerubaali ni a ta so ra, ni a kera ko aw ka o ke can yere le kan, k'a ke ni aw jusukun bee ye, o tuma Ala y'a to Abimeleki ye aw jusu suma, aw fana ye ale jusu suma. ²⁰ Ni o te, Ala y'a to tasuma do ye bo Abimeleki ra ka Sikemu dugumogow ni Beti Milo dugumogow bee jeni; tasuma do fana ye bo Sikemu dugumogow ni Beti Milo dugumogow ra, ka Abimeleki jeni.»

²¹ O ko, Yotamu bora o yoro ra; a siranna ka bori ka taga dogo fo Beri, ka bo a balemace Abimeleki korɔ.

Sikemu dugumogow wurira Abimeleki kama

²² Abimeleki sigira Izirayelimogow kunna fo san saba. ²³ O ko, Ala ka benbariya don Abimeleki ni Sikemu dugumogow ce. Olugu murutira, ko o be Abimeleki janfa. ²⁴ Ala ka o benbariya bla o ce, janko Abimeleki tun k'a balemacew, Yerubaali dence biwolonfla minw faga, o hake ye bo a ra; Sikemu dugumogow minw fana k'a demε ka o faga, o hake ye bo olugu fana ra.

²⁵ Sikemu dugumogow ka benkannikebaga dow dogo kuruw sanfeyorow ra, Sikemu dugu korow, janko ka Abimeleki toorow. O mogow tun be to ka ben temεbagaw kan ka o borofenw bosi o ra. Mogow dow nana o ko fo Abimeleki ye.

²⁶ O wagati ra fana, Ebedi dence, min ye Gali ye, ale ni a balemaw tagara sigi Sikemu dugu konow. Gali ta ko ka dugumogow kun mina, fo o ka o jigi la a kan. ²⁷ Lon do, dugumogow bora ka taga o ta rezenforow ra, ka taga rezenmε tige, ka na o ji bo ka o ke duven ye. O ko, o ka nanagbeba do ke; o donna o ta jobonba konow, ka domuniba ke yi, ka min, ka kumajuguw fo Abimeleki ma. ²⁸ Gali ko: «Abimeleki ye mun le ye an Sikemukaw fe, ka na a fo ko ale le be sigi an kunna? Mun le koson an b'a to Abimeleki ye sigi an kunna k'a sorow Yerubaali dence lo? A ka Zebuli le ta ka o ke Sikemu dugu namogow ye. Aw ka kan ka son Hamori ta mogow ta fanga le ma, ale min ka Sikemu dugu sigi. An man kan ka son Abimeleki ta fanga ma fiyewu!» ²⁹ Gali k'a fo tuun ko: «Ni a kera ko aw tun ka Sikemu dugu kuntigiya di ne le ma, ne tun bena Abimeleki

gben ka bo fanga ra, k'a fo a ye ko: <Abimeleki, do fara i ta kerekedenw kan ka na ne kere!> »

³⁰ Ayiwa, Ebēdi dence Gali tun ka o kuma minw fo, o kumaw sera dugutigi Zebuli ma. Zebuli dimina kosebe. ³¹ A ka mogow dow ci dogo ra Abimeleki fe, ka taga a fo a ye ko: «A fe, Ebēdi dence Gali ni a balemaw nana Sikemu dugu konɔ, ka na to ka mogow konɔnsu i kama. ³² O ra, bi su fe, i ni i ta mogow ye bo ka taga dogo kongo konɔ. ³³ Sini sogoma, teresun bowagati ra, aw ye bara ka na ben dugu kan. Ni Gali ni a ta mogow bora ko o bena i kere, ni i baraka ka se ka min ke, i ye o ke o ra.» ³⁴ Abimeleki ni a ta mogow be bora su fe ka taga dogo Sikemu dugu ko fe. A tun k'a ta kerekedenw taran ka o ke jenkuru naani.

³⁵ Ayiwa, o dugusagbe sogomada fe, Gali bora ka taga lo dugu donda ra. O wagati ra, Abimeleki ni a ta mogow be barara ka bo o dogoyoro ra.

³⁶ Gali ka o ye minke, a k'a fo Zebuli ye ko: «Ne na be mogow dow jigito ra ka bo kuruw kunna.» Zebuli k'a jaabi ko: «Mogow te, kuruw ja lo.»

³⁷ Gali ko: «Can lo de, mogow le be jigira ka bo kuruw sanfeyoro ra; kerekeden dow le be nana lagberikebagaw ta yirisunba sira fe.» ³⁸ Zebuli ko: «Ele tun be dabayakuma minw fora, i ninana o ko wa? Ele le tun t'a fora ko: <Abimeleki ye mun le ye ko a be a ta fanga sigi an kan?> I tun be mogow minw dogoyara, olugu le ye nin ye tan.

Wuri, i ye taga o kere sisan!»

³⁹ Gali blara Sikemu dugumogow na ko o be taga Abimeleki kere. ⁴⁰ Abimeleki ka Gali gben, Gali borira a na. Abimeleki ta mogow ka

Sikemukaw caman faga sani o ye bori ka taga se o ta dugu donda ma.

⁴¹ O kɔ, Abimeleki tagara sigi Aruma dugu kɔnɔ. Zebuli ka Gali ni a balemaw bɛɛ gben, ko o kana sekɔ Sikemu tuun.

⁴² Ayiwa, o dugusagbɛ, Sikemu dugumɔgɔw bɔra ko o bɛ taga o ta forow ra. Abimeleki ka o mɛn. ⁴³ A k'a ta kerɛkedenw taran jenkuru saba. O tagara dogo kongo kɔnɔ. O nana mɔgɔw bɔtɔ ye dugu kɔnɔ minke, o tagara o kama ka taga o kerɛ. ⁴⁴ Abimeleki ni a ta kerɛkejama kelen borira ka taga lɔ Sikemu dugu donda ra. Jenkuru tɔ fla tagara ben mɔgɔw kan kongo kɔnɔ yi ka o kerɛ. ⁴⁵ Abimeleki ka Sikemu dugumɔgɔw kerɛ o lon tere bɛɛ. A laban, a sera ka dugu mina. A ka dugumɔgɔw faga, ka dugu ci, ka ban ka kɔgɔ seri† dugukolo yɔrɔ bɛɛ ra.

⁴⁶ Ayiwa, sankasojan min tun bɛ Sikemu dugu kɔrɔ, min bɛ wele ko Migidali Sikemu, o yɔrɔ mɔgɔw ka o mɛn minke, olugu tagara dogo o ta jo Baali Beriti ta jobonba jukɔrɔyɔrɔ so kɔnɔ. ⁴⁷ Dɔ tagara a fɔ Abimeleki ye ko Migidali Sikemu mɔgɔw bɛɛ tagara lajen o ta jobonba kɔnɔ. ⁴⁸ Abimeleki tagara ni a ta mɔgɔw bɛɛ ye Salimɔn kuru kan. A ka jende ta ka yiriboro dɔ tige, ka o la a kan na, k'a fɔ a ta kerɛkedenw ye ko: «Ne ka min ke aw ka o ye ke! Aw fana ye teliya ka o dɔ ke.» ⁴⁹ O bɛɛ ka yiriboro kelen kelen tigetige, ka gban Abimeleki kɔ. O tagara o yiriborow ton jobonba jukɔrɔyɔrɔ ra, k'a lala

† 9:45 9.45 Ka kɔgɔ seri, o kɔrɔ ye ko mɔgɔ si kana se ka sigi o dugu kɔnɔ tuun; a lakolon ye to wagati bɛɛ.

bon kan, ka tasuma don a ra, ka bonba ni a kɔnɔmɔgɔw bɛɛ jɛni. Migidali Sikɛmu ta mɔgɔw bɛɛ sara o cogo le ra. O tun bɛ mɔgɔ waga kelen bɔ, cɛw ni musow.

Abimeleki sacogo

⁵⁰ O kɔ, Abimeleki tagara Tebesi dugu kama. A ka dugu lamini, ka dugu mina. ⁵¹ Nka sankasojan barakaman dɔ tun bɛ dugu cɛ ma, dugumɔgɔw bɛɛ tagara dogo o sankaso kɔnɔ, cɛw, ani musow. O ka sankaso da sɔgɔ o yɛɛ da ra, ka yɛlɛn ka taga to sankaso kunna. ⁵² Abimeleki nana se fɔ sankaso ma. A benna sankaso kan, ko a bɛ tasuma don a ra. ⁵³ Muso dɔ tora sankaso kunna ka mugusikaba dɔ firi Abimeleki kun kan, k'a kun ci. ⁵⁴ O yɔrɔnin bɛɛ, Abimeleki ta kɛrɛkɛminanw tun bɛ kanbelen min boro, a ka o wele k'a fɔ o ye ko: «I ta kɛrɛkɛmuru bɔ ka ne faga, janko o kana na a fɔ ko muso le ka ne Abimeleki faga.» Kanbelen ka Abimeleki sɔgɔ ni kɛrɛkɛmuru ye; Abimeleki sara. ⁵⁵ Izirayɛlimɔgɔw k'a ye ko Abimeleki sara minke, o bɛɛ sekɔra ka taga o ta so.

⁵⁶ O cogo ra, Abimeleki tun ka kojugu min ke, k'a balemacɛ biwolonfla faga, k'a face hake ta, Ala ka o kojugu hake bɔ Abimeleki ra. ⁵⁷ Sikɛmu dugumɔgɔw fana tun ka kojugu minw bɛɛ ke, Ala ka olugu fana ta kojuguw hake bɔ o ra. A kera ten, Yerubaali dence Yotamu ta danga benna o kan.

10

Tola kera Izirayeli namɔgɔ ye

¹ Abimeleki sanin kɔ, Isakari ta mɔgɔ dɔ tun bɛ yi, o tɔgɔ tun ye ko Dodo; Dodo dence min tɔgɔ tun ye ko Puwa, o dence Tola, ale le wurira ka Izirayelimɔgɔw bɔsi o juguw boro. A tun siginin bɛ Samiri dugu kɔnɔ, Efirayimu kuruyɔrɔw ra. ² A kera Izirayeli jamɔgɔ ye fɔ san mugan ni saba. O kɔ, a sara. O k'a su don Samiri.

Yahiri kera Izirayeli jamɔgɔ ye

³ Tola sanin kɔ, Yahiri le sigira kuntigiya ra. Ale tun ye Galadika le ye. A kera Izirayeli jamɔgɔ ye fɔ san mugan ni fla. ⁴ Dence bisaba le tun bɛ Yahiri fɛ; fali kelen kelen tun bɛ olugu bɛɛ tɔgɔ ra; o bɛɛ tun siginin bɛ kuntigiya ra o ta dugu kunna. O duguw bɛ wele hali bi ko Yahiri ta duguw. O bɛ Galadi jamana ra. ⁵ Yahiri nana sa; o k'a su don Kamɔn dugu kɔrɔ.

Amɔnkaw ka Izirayelimɔgɔw kere

⁶ Izirayelimɔgɔw ka kojugu kɛ Matigi Ala ja kɔrɔ tuun. O ka jo dɔw sɔn, minw ye Baali ni Asera ye, ani Sirikaw ni Sidɔnkaw ni Mohabukaw ni Amɔnkaw ni Filisikaw ta jow bɛɛ. O bɔra Matigi Ala kɔ, o ma sɔn k'a bato tuun. ⁷ Matigi Ala dimina Izirayelimɔgɔw kɔrɔ kɔsɛbɛ. A ka o labla Filisikaw ni Amɔnkaw ye. ⁸ K'a damina o san na, Izirayelimɔgɔ minw bɛɛ tun bɛ Zuriden ba tereboyanfan na, Galadi mara ra, Amɔrikaw ta jamana ra, Amɔnkaw ka olugu jɔnyamina, ka o degu kɔsɛbɛ, ka taga se fɔ san tan ni seegi. ⁹ Amɔnkaw nana Zuriden ba tige, ka taga ben Zuda ta mɔgɔw ni Boniyaminu ta mɔgɔw ni Efirayimu ta mɔgɔw fana kan ka o

kerε. O wagati kera segeba ye Izirayelimogow fe.

¹⁰ Izirayelimogow kasira ka Matigi Ala daari. O ko: «E, Matigi Ala, an ka i hake ta; sabu an ka an ta Ala to yi, ka taga Baali le bato.»

¹¹ Matigi Ala ka Izirayelimogow jaabi ko: «Ne le tun ma aw bosi ka bo Misirankaw ni Amorikaw ni Amonkaw ni Filisikaw boro wa? ¹² Wagati min fana Sidonkaw, ani Amalekikaw, ani Mahonkaw tun be aw toorora, aw kasira ka ne daari minke, ne ma aw bosi o boro wa? ¹³ Nka aw belen ka ne to yi, ka taga fen werew le bato. O koson ne tena aw bosi tuun. ¹⁴ Aw ka ala wewe minw ta ka o bato, aw ye olugu daari; olugu le bena aw bosi ka bo aw ta sege ra sisan!» ¹⁵ Izirayelimogow k'a fo Matigi Ala ye tuun ko: «An ka i hake ta. Ni min ka i diya, i ye o ke an na; nka sabari, i ye an bosi bi!» ¹⁶ O ka o ta jow bee labo, ka o firi, ka Matigi Ala bato tuun. A kera ten, o ta jani koson, o hina ka Matigi Ala mina.

¹⁷ Ayiwa, Amonkaw nana lajen Galadi mara ra kere kama. Izirayelimogow fana nana lajen Misipa. ¹⁸ Izirayelimogow minw tun siginin be Galadi mara ra, olugu ni o ta namogow ko: «Ce juman le bena bla an ja ka taga Amonkaw kere? Ni ce o ce sera ka o ke, ale le bena ke Galadi mogow bee namogow ye.»

11

Zefite kera Izirayeli namogow ye

¹ Ayiwa, cefari do tun be Galadi mara ra, a togow tun ye ko Zefite. A face togow tun ye ko Galadi. Galadi tun ka Zefite woro jatomuso do

le fe. ² Galadi ta muso yere tun ka dence minw woro a ye, olugu nana koroya minke, o ka Zefite gben. O ko a ma ko: «Ele te se ka cen foyi soro an face ta so konɔ yan, sabu ele ye muso were ta den le ye.»

³ A kera ten, Zefite bora a fadenw korɔ, ka taga to Tobu jamana ra. A ka mogokolon dow ta ka olugu bla a yere ko; o tun be to ka yaala yorow na fe ka ben mogow kan.

⁴ Ayiwa, o kow le ko fe, Amonkaw wurira ko o be Izirayelimogow kere. ⁵ A kera ten minke, Izirayelimogo minw be Galadi mara ra, olugu ta cekorobaw tagara Zefite fe Tobu jamana ra. ⁶ O tagara a fo Zefite ye ko: «Na, i bena ke an kuntigi ye, ka bla an na, an ye taga Amonkaw kere.» ⁷ Zefite ka Galadi mara cekorobaw jaabi ko: «Aw ma ne koninya ka ne gben ka bo ne face ta so wa? Mun koson sisan sege sera aw ma minke, aw be nana ne ko?» ⁸ Galadi cekorobaw ko a ma ko: «An nana i fe, janko i ye bla an na ka taga Amonkaw kere, ka ke anw ni Galadika tow bee kuntigi ye.» ⁹ Zefite ka Galadi cekorobaw jaabi tuun ko: «Ni aw ka ne wele ka taga Amonkaw kere, ni Matigi Ala nana a to ne ka se soro o kan, o tuma ne le bena sigi aw kunna ka ke aw pamogo ye de?» ¹⁰ Galadi cekorobaw ko a ma ko: «An sonna. I ka min fo, ni anw ma o ke, Ala le ye an seere ye.»

¹¹ Zefite tagara ni Galadi cekorobaw ye o cogo le ra. O k'a ke o pamogo ye, k'a ke o kuntigi ye. O tun ka layiri min ta Zefite ye, Zefite nana o bee fo Matigi Ala na korɔ Misipa.

Zefite kumana Amɔnkaw ta masace fe

¹² Zefite ka ciraden dɔw ci ka taga a fɔ Amɔnkaw ta masace ye ko: «Mun le donna aw ni anw ce, fɔ aw nana an kama, ko aw bena an ta jamana kere?»

¹³ Amɔnkaw ta masace ka Zefite ta ciradenw jaabi ko: «Ne b'a fe ka aw kere, sabu Izirayelimogow bɔra Misiran minke, o ka ne ta jamana fan dɔ mina ne ra; k'a ta Arinɔn ko yɔrɔ ra, ka taga a bla fɔ Yabɔki ko ra, ka taga se fɔ Zuriden kenegbeyɔrɔ ra. Ne b'a fe aw ye o yɔrɔw di ne ma, a kana se kere ma.»

¹⁴ Zefite ka ciraden dɔw bla tuun ka taga Amɔnkaw ta masace fe, ¹⁵ ka taga a fɔ a ye ko ale Zefite ko: «Izirayelimogow ma Mohabukaw ta jamana mina, o ma Amɔnkaw ta jamana fana mina; ¹⁶ sabu Izirayelimogow bɔra Misiran minke, o temena kongokolon le fe ka na se fɔ Kɔgɔjiwulen yɔrɔ ra, ka na se Kadesi. ¹⁷ O wagati le ra Izirayelimogow ka cira bla ka taga a fɔ Edɔmukaw ta masace ye ko: «Sabari k'a to an ye teme i ta jamana fe ka taga.» Nka Edomu ta masace ma sɔn. O ka cira dɔ ci Mohabukaw ta masace fana fe, ale fana banna. A kera ten, Izirayelimogow tora Kadesi.

¹⁸ «O ko, Izirayelimogow temena Edɔmukaw ni Mohabukaw ta jamana ko fe, kongokolon kɔnɔ, ka na se Mohabukaw ta jamana terebɔyanfan na. O sigira Arinɔn ko ko fe, nka o ma don Mohabukaw ta jamana ra, sabu Arinɔn ko le ye Mohabukaw ta jamana dan ye. ¹⁹ O ko, Izirayelimogow ka cira bla ka taga Amɔrikaw ta masace Sihɔn fe, min tun siginin be Hesibɔn

dugu kɔnɔ, ka taga a fɔ a ye ko: <Sabari k'a to an ye tɛmɛ i ta jamana fɛ ka taga an tagayɔrɔ ra.> ²⁰ Nka masacɛ Sihɔn ma la Izirayelimɔgɔw ta kuma ra; a ma sɔn k'a to o ye tɛmɛ a ta jamana fɛ. A k'a ta kerekedenw bɛɛ lajɛn ka na Yahasi, ka na Izirayelimɔgɔw kerɛ.

²¹ «Nka Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ka masacɛ Sihɔn ni a ta kerekɛjama bɛɛ don Izirayelimɔgɔw boro, k'a to Izirayelimɔgɔw ka se sɔrɔ o kan. Amɔrikaw ta jamana fan min bɛ o yɔrɔ ra, Izirayelimɔgɔw ka o bɛɛ mina. ²² K'a ta Arinɔn kɔ yɔrɔ ra, ka taga a bla fɔ Yabɔki kɔ ra, ani k'a ta kongokolon fan na ka taga a bla fɔ Zuriden ba ra, Izirayelimɔgɔw ka o yɔrɔw bɛɛ mina Amɔrikaw ra.

²³ «Ayiwa, ni Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ka Amɔrikaw gben ka o ta jamana di Izirayelimɔgɔw ma, mun le nana o jamana kɛ ele ta ye bi? ²⁴ Ele ta ala min ye Kemɔsi ye, o ka jamana min di ele ma, ele ma o jamana ta wa? Ni Matigi Ala, anw ta Ala fana ka fɛn o fɛn di anw ma, an fana ka kan ka o sɔrɔ kɛ. ²⁵ O tuma ele ka fisa ni Sipɔri dence Balaki ye wa, ale min tun ye Mohabukaw ta masacɛ ye folɔfolɔ? Yala ale tun ka Izirayelimɔgɔw sɔsɔ, walama ka o kerɛ wa? ²⁶ Izirayelimɔgɔw siginin bɛ Hɛsibɔn dugu ni a kerɛfɛduguw ra, ani Aroweri ni a kerɛfɛduguw, ani dugu minw bɛɛ bɛ Arinɔn kɔda ra, nin ye a san kemɛ saba le ye. Mun kosɔn aw ma o gben kabini o wagati ra?

²⁷ «Anw kɔni ma jaraki, sabu an ma foyi kɛ aw ra; aw le jarakira, sabu aw b'a fɛ ka anw kerɛ. Matigi Ala yerɛ ye nin kiti tige anw

Izirayelimogow ni aw Amonkaw ce; ale le ye kititigebaga ye.»

²⁸ Ayiwa, Amonkaw ta masace ma son ka Zefite ta kuma lamɛn.

Zefite ka dajuru ta Ala fe

²⁹ Matigi Ala Nin* jigira Zefite kan. A ka Galadi ta jamana ni Manase ta jamana cetige; o ko, a tagara Misipa, Galadi jamana ra, Amonkaw kama. ³⁰ Zefite ka dajuru do ta Matigi Ala fe. A ko: «Matigi Ala, ni i k'a to ne ka se soro Amonkaw kan, ³¹ ne sesorobaga sekoto ka bo kerekeworo ra Amonkaw fe, ni mogo o mogo konna ka bo ne ta so, ka na ne kunben, ne bɛna o tigi ke saraka jenita* ye ka o di i ma.»

³² Zefite tagara Amonkaw kere; Matigi Ala k'a to a ka se soro o kan. ³³ A ka se soro Amonkaw bee kan, k'a ta Aroweri dugu yoro ra, ka taga a bla fo Miniti dugu ra; dugu mugan le tun be o yoro ra; a ka o bee mina, ka taga se fo Abeli Keramimu dugu ma. Amonkaw tora Izirayelimogow ta fanga koro.

Zefite denmuso ta ko

³⁴ Ayiwa, Zefite boto kerekeworo ra ka na a ta so kono Misipa, a barara k'a denmuso nato ye a be don kera ka na a kunben ni dundunw ye. O denmuso kelen le tun be Zefite fe; dence tun t'a fe, denmuso were fana tun te a fe. ³⁵ Zefite k'a ye minke, jigitige koson, a k'a yere ta derege mina k'a faran, k'a fo ko: «E, ne denmuso, i ka kojuguba lase ne ma de! Ele yere le kera ne jigitigebaga ye bi. Ne ka dajuru ta Matigi Ala fe, ne fana te se ka to a kebari ye.» ³⁶ A denmuso ko

a ma ko: «Ni a kera ko i ka dajuru le ta Matigi Ala fe, i ka min fo Ala ye, ne ke o ye; sabu Matigi Ala ka i dimibo i juguw ra, minw ye Amankaw ye.» ³⁷ A k'a fo a face ye fana ko: «Ne be fen kelen jini i fe. A to ne ye karo fla ke, ka taga yaala kuruw kan, ka kasi ni ne kafinogonw ye, sabu ne furubari bena sa.» ³⁸ A face ko: «Taga!» A k'a to a yere ma fo karo fla. A tagara yaala kuruw ce ra, ka kasi ni a kafinogonw ye, ko sabu ale furubari bena sa.

³⁹ Karo fla dafara minke, a sekora ka na a face fe. Zefite tun ka dajuru min ta, a ka o dafa a denmuso ra. A tun ma ce lon ka ye.

Kabini o kera, o ko kera landa ye Izirayelimogow fe; ⁴⁰ san o san Izirayeli sunguruw be bo ka taga tere naani ke ka o hakiri jigi Galadikace Zefite denmuso ra.

12

Galadikaw ni Efirayimukaw ta kere

¹ Efirayimu ta cew ka nogon lajen ka Zuriden ba tige, ka taga Safon, ka taga a fo Zefite ye ko: «Mun koson i tagara Amankaw kere, i ma na an wele an ye taga ni i ye? An bena i ta bon jeni, ka ele yere fana jeni.» ² Zefite ka o jaabi ko: «Kereba le tun be ne ni Amankaw ce; an ka aw wele ko aw ye na an dema, nka aw si ma son ka bo ka na an bosi o boro. ³ Ne nana a ye ko aw te nana minke, ne ka ne yere nin fiyeere ka taga Amankaw kere, ne ni ne ta mogow; Matigi Ala fana ka o don ne boro. Mun na aw be na ne kama sisan tuun ko aw bena ne kere?»

⁴ Zefite ka Galadi ta cew bee lajen, ka Efirayimukaw kere. Galadi ta mogow ka Efirayimukaw kere ka se o ra; k'a soro Efirayimukaw tun b'a fora Galadi ta mogow ma ko: «Aw Galadikaw, aw te foyi ye; aw borira ka bo Efirayimu ta mogow fe ka taga Manase ta mogow fe.» ⁵ O be Zuriden ba tige yoro minw na ka taga Efirayimukaw ta mara ra, Galadikaw tagara o yorow bee mina, ka sira tige Efirayimukaw ja. Ni Efirayimuka do borito nana se ba sennatigeyoro ra, ni a ko: «Aw y'a to ne ye teme,» o tuma Galadikaw b'a pininka ko: «Ele te Efirayimuka le ye wa?» Ni a ko: «On-on,» ⁶ o b'a fo a ye ko a y'a fo ko «Siboleti!» A b'a fo ko «Shiboleti»; sabu Efirayimukaw da te se ka o kuma fo Galadikaw ta focogo ra. Galadikaw b'a lon ko Efirayimuka lo; o b'a mina k'a kannatige batigeyoro ra yi. O lon na, o ka ce waga binaani ni fla (42 000) le faga Efirayimukaw ra.

⁷ Zefite Galadikace kera Izirayeli namogo ye ka se fo san woro. O ko, Zefite Galadikace sara. O k'a su don Galadi dugu do ra.

Namogo minw sigira Izirayeli kunna Zefite ko

⁸ Ayiwa, Zefite sanin ko, Ibisani le kera Izirayeli namogo ye. Ale tun be bo Betilehemu. ⁹ Dence bisaba ni denmuso bisaba le tun b'a fe. A k'a denmusow di furu ra yoro were mogow le ma, ka muso dow nini yoro werew ra fana ka o di a dencew ma. A kera Izirayeli namogo ye fo san wolonfla. ¹⁰ O ko, Ibisani sara. O k'a su don Betilehemu.

¹¹ Ale ko, Elon le kera Izirayeli namogo ye. Ale tun ye Zabulon ta mogow do le ye. A kera Izirayeli

namoꝝ ye fɔ san tan. ¹² O kɔ, Elon sara; o k'a su don Ayalon dugu koro, Zabulon ta mara ra. ¹³ Ale kɔ fe, Hileli dence Abidon le kera Izirayeli namoꝝ ye. A tun be bo Piraton dugu kono. ¹⁴ Dence binaani, ani mamaden ceman bisaba le tun b'a fe. Fali kelen kelen tun be olugu bee togo ra. A kera Izirayeli namoꝝ ye fɔ san seegi. ¹⁵ O kɔ, Piratonkace Hileli dence Abidon sara. O k'a su don Piraton dugu koro, Efirayimu mara ra, Amalekikaw ta kuruyorow ra.

13

Samuson worocogo

¹ Izirayelimogow ka kojugu ke Matigi Ala na koro tuun. O le koson Matigi Ala ka o labla Filisikaw ye. Olugu ka se soro o kan fo san binaani.

² Ce do tun be Soreha dugu kono, a togo tun ye ko Manoha. Dan ta mogo do tun lo. A muso tun ma den soro ka ye. ³ Lon do, Matigi Ala ta meleke do k'a yere yira o muso ra, k'a fo a ye ko: «Ne k'a lon ko i te se ka den woro, o koson den te i fe. Nka i bena kono ta, ka dence woro. ⁴ Nka i yere korosi kosebe. I kana duven min, walama minnifen fariman were; i kana fensaninyabari si domu; ⁵ sabu i bena kono ta ka dence woro. A kunsigi man kan ka tige, walama ka li fiyewu; sabu k'a ta a worolon na, o den bena ke Ala ta mogo saninman le ye. Ale le bena a damina ka Izirayelimogow bosi Filisikaw boro.»

⁶ Muso tagara a fo a ce ye ko: «Ala ta ciraden do nana kuma ne fe. A tun be i n'a fo Ala ta meleke do; sabu a cogo tun be siranya blara ne ra. Ne

m'a jininka a boyoro ra, a fana m'a togo fo ne ye. ⁷ A k'a fo ne ye ko ne bena kono ta ka dence woro. A k'a fo ne ye ko k'a ta sisan, ko ne man kan ka duven min, walama minnifen fariman were; ko ne kana fen saninyabari si domu fana; ko sabu o den bena ke Ala ta mogo saninman le ye, kabini a worolon na fo ka taga se a salon ma.»

⁸ Ayiwa, Manoha ka Matigi Ala daari, k'a fo ko: «E, Matigi Ala, a to i ta ciraden ye seko ka na an fe tuun, janko an ka kan ka min ke den ta ko ra ni a worora, a ye o fo an ye.»

⁹ Matigi Ala ka Manoha ta daariri jaabi. Lon do, Ala ta meleke nana muso fe tuun. O y'a soro muso tun siginin be kongo kono. A ta ce Manoha tun te ni a ye. ¹⁰ A borira ka taga o fo a ce ye ko: «A fe, ce min tun nana ne fe o lon na, a nana tuun bi.»

¹¹ O yoronin bee ra, Manoha wurira ka tugu a muso ko ka taga se ce koro, k'a jininka ko: «Yala ele le kumana ne ta muso fe wa?» Ce ko: «Ne lo.» ¹² Manoha k'a jininka tuun, ko: «Ni i ta kuma nana ke can ye, an ka kan ka sira juman le tagama den ta ko ra, ani an ka kan ka mun ni mun le ke a ye?» ¹³ Ala ta meleke ka Manoha jaabi ko: «Ne ko muso man kan ka fen minw domu, a ye o bee ye k'a to yi. ¹⁴ Fen o fen be bo rezen na, a man kan ka o domu; a man kan ka duven min, walama minnifen fariman were. A man kan ka fen saninyabari si domu. Ne ka ci minw fo a ye, a ye o bee ke ka na.»

¹⁵ Manoha k'a fo Ala ta meleke ye ko: «Sabari ka an kono yan, an be taga badennin do faga ka o tobi ka na o di i ma.» ¹⁶ Matigi Ala ta meleke

k'a jaabi ko: «Hali ni ne tora yan, ne tena i ta domuni domu; nka ni i be son, i be se ka saraka jenita* do bo ka o di Matigi Ala ma.» Manoha tun m'a lon ko Matigi Ala ta meleke lo. ¹⁷ Manoha k'a fo a ye ko: «I togo fo an ye, janko i ka kuma min fo, ni o nana ke can ye, an ye se ka i bonya.» ¹⁸ Matigi Ala ta meleke k'a jaabi ko: «Mun na i be ne togo jininka? Ne togo ye togo pumanba le ye*.»

¹⁹ Manoha ka badennin mina, ka siman saraka* do fara o kan, ka o ke saraka ye k'a di Matigi Ala ma. Manoha ni a muso tun be fleri kera minke, o ka kabako do ye. ²⁰ O tun ka tasuma min don sarakabonan kan, o tasuma mana wurira minke, Matigi Ala ta meleke yelenna o tasumamana fe. Manoha ni a muso ka o ye minke, o ka o yere firi dugu ma, ka o ja biri dugu ma. ²¹ Matigi Ala ta meleke m'a yere yira Manoha ni a muso ra tuun. O wagati le ra Manoha sorora k'a lon ko Matigi Ala ta meleke tun lo. ²² Manoha k'a fo a muso ye ko: «E, an bena sa, sigiya t'a ra, sabu an ka Ala le ye.» ²³ A muso k'a jaabi ko: «Ni Matigi Ala tun b'a fe ka an faga, a tun tena son an ta saraka jenita* ni an ta siman saraka ra; a tun tena nin kow bee yira an na, a fana tun tena nin kumaw bee fo an ye.»

²⁴ Ayiwa, muso nana dence woro, k'a togo la ko Samuson. Den koroyara, Matigi Ala ka baraka don a ra fana. ²⁵ Matigi Ala Nin* k'a damina ka a ta fanga don Samuson na, janko a ye a ta baara

* **13:18** 13.18 Togo pumanba, walama gundo.

ke. O wagati ra, a tun be Mahane Dan, Soreha dugu ni Esitaholi dugu furance ra.

14

Samuson tagara Filisika sunguru do daari

¹ Lon do, Samuson tagara Timina dugu konɔ; a ka Filisika sunguru do ye; a jabora o fe. ² A sekora a ta dugu ra tuma min na, a ka o kuma fo a face ni a bamuso ye; a ko: «Ne ka Filisika sunguru do ye Timina dugu konɔ, min ko diyara ne ye; aw ye a jini k'a di ne ma, ne b'a furu.» ³ A face ni a bamuso k'a jaabi ko: «O tuma sunguru te i balemaw ta denw na le wa, walama sunguru si le te an ta siya ra wa, fo i be taga muso jini o Filisika kenɛsigibariw le fe?» Samuson ko: «Aw ye a jini ne ye, sabu ale le ko diyara ne ye.» ⁴ A face ni a bamuso tun m'a lon ko o ko bora Matigi Ala yere le ra; Ala tun be cogo le jinina ka Filisikaw kere; sabu o wagati ra, Filisikaw ta fanga tun be Izirayelimogow kan.

Samuson ka jara faga

⁵ Samuson ni a face ni a bamuso tun be tagara Timina. Samuson faranna ka don Timina dugu rezenforow konɔ; jarkanbelen do barara ka bo, ka kule, ka girin k'a kunben. ⁶ Matigi Ala k'a ta Nin* don Samuson konɔ, ka fanga don a ra; a ka jara mina k'a faga k'a tigetige k'a sorɔ foyi te a boro, k'a ke i n'a fo badennin le tun be a boro. Nka a ma o ko fo a face ni a bamuso ye. ⁷ O ko, a tagara kuma sunguru fe; o sunguru ko diyara a ye kosebe.

⁸ Wagati dama temenin kɔ, Samuson sekɔra ka taga Timina tuun ni a worobagaw ye, ko o be taga sunguru furu siri. O tagatɔ, Samuson faranna ka taga jara su fle. A tagara a sɔrɔ ko lidenw ka li ke jara su kɔnɔ. ⁹ A ka o li dɔ bɔ ka ke o domu ye ka taga. A tagara se a face ni a bamuso kɔrɔ minke, a ka dɔ di olugu ma, o k'a domu. Nka a m'a fɔ o ye ko li bɔra jara dɔ su le kɔnɔ.

Samuson ta talen

¹⁰ Samuson face tagara Filisika sunguru ta mɔgɔw fe ka taga furuko janabɔ. Samuson ka janagbeba dɔ ke, ka domuniba tobi, i n'a fɔ kanbelenw be deri k'a ke cogo min na.

¹¹ Filisikaw ka Samuson ye minke, o ka kanbelen bisaba bla ni a ye, ka o ke a jɛnɔgɔnw ye.

¹² Samuson k'a fɔ o kanbelenw ye ko: «Ne bɛna talen dɔ fɔ aw ye; ni aw sera ka o kɔrɔ lɔn k'a fɔ ne ye janagbe tere wolonfla kɔnɔ, ne bɛna deregegebe bisaba ni deregeba bisaba di aw ma.

¹³ Nka ni aw ma se k'a kɔrɔ fɔ ne ye, aw le bɛna deregegebe bisaba ni deregeba bisaba di ne ma.» O ko a ma ko: «I ta talen fɔ, an y'a mɛn.» ¹⁴ A ko:

«Fɛn domuta sɔrɔra fendomubaga kɔnɔ,
fɛn timiman sɔrɔra fɛn barakaman kɔnɔ.
O kɔrɔ ye di?»

Kanbelenw ka tere saba ke, o ma se ka talen kɔrɔ lɔn k'a fɔ. ¹⁵ Janagbe tere naaninan, o k'a fɔ Samuson muso ye ko: «I ta ce negɛ k'a to a ye talen kɔrɔ fɔ i ye, i ye na a fɔ an ye; ni o tɛ, an bɛna i ni i worobagaw bɛɛ jeni. O tuma aw ka an wele aw ta janagbe ra ka na an borofɛnw bɛɛ le bɔsi an na ke?» ¹⁶ Samuson

muso kasito tagara a fo Samuson ye ko: «Ne ko man di ele ye fiyewu; i te ne kanuna hali doonin. Ni o te mun na i be talen fo ne ta dugumogow ye k'a soro i m'a koro fo ne ye?» Samuson k'a jaabi ko: «Ne ma nin talen koro fo hali ne worobagaw ye; mun na ne bena a fo ele ye?» ¹⁷ Muso ka Samuson toro ni kasi ye fo ka taga se janagbe tere wolonflanan ma. A ma na janagbe tere wolonflanan, Samuson k'a koro fo a ye, sabu muso tun be a nin torora lon o lon. Muso teliyara ka taga o fo dugu kanbelenw ye. ¹⁸ Janagbe tere wolonflanan lon, sani tere ye ben, dugu kanbelenw nana a fo Samuson ye ko:

«Mun le ka di ka teme li kan?

Mun le baraka ka bon ka teme jara kan?»

Samuson ka o jaabi ko:

«Ni aw tun ma aw ta misidaba sama ni ne ta misigberen ye,

aw tun tena ne ta talen koro lon.»

¹⁹ O yoronin bee, Matigi Ala k'a ta Nin don Samuson kono, ka fanga don a ra. A tagara Asikalon dugu kono. A ka ce bisaba faga, ka o ta faniw ce ka na o di dugu kanbelenw ma, sabu o ka talen koro fo. O ko, a dimininba sekora ka taga o ta so. ²⁰ Kanbelen minw tun be ni a ye, o k'a muso di o do ma; ale le tun ye a teri ye koroya janagbe wagati ra.

15

Samuson k'a yere dimibo Filisikaw ra

¹ Ayiwa, wagati dama temenin ko, simantigewagati ra, Samuson tagara ko a be

taga a muso flɛ. A ka badennin kelen mina ko a bɛ taga o sama a ma. A tagara se minke, a ko a b'a fɛ ka don a muso fɛ bon kɔnɔ. Nka a burance ma sɔn k'a to a ye don. ² A burance ko: «Ne tun b'a miirira ko i t'a fɛ tuun, o kosɔn ne k'a di i tɔɔɔɔnce ma. A dɔgɔmuso ta a nɔ ra; ale yere cɛ ka ɲi ka tɛmɛ a kɔrɔmuso kan.» ³ Samusɔn ko: «Sisan kɔni, ni ne ka kojugu kɛ Filisikaw ra, mɔgɔ si man kan ka ne jaraki; olugu yere le ka o ɲini.»

⁴ O yɔrɔnin bɛɛ ra, Samusɔn tagara kongowuru kemɛ saba mina; ka o kukalaw sirisiri ɲɔɔn na fla fla, ka binɲaga dɔ siri o kukala fla cɛ ma. ⁵ A ka tasuma don o binɲagaw ra, ka kongowuruw gbɛn ka taga ni o tasuma ye Filisikaw ta forow ra. Tasuma ka siman tigeninw ni siman tigebariw bɛɛ jeni, ka taga se fɔ oliviyesunw ma.

⁶ Filisikaw ka ɲininkari kɛ ko: «Ƴɔn le ka nin kɛ?» O k'a fɔ o ye ko Samusɔn le k'a kɛ, ko sabu a burance min bɛ Timina dugu kɔnɔ, ale k'a muso mina k'a di a tɔɔɔɔnce ma. A fɔra ten minke, Filisikaw tagara o muso ni a face bɛɛ mina ka o jeni. ⁷ Samusɔn ka o ye minke, a ko: «Ayiwa, ni aw bɛ o le kera, ne fana tena aw ɲasumanin to, fɔ ne ye ne ta dimibɔ aw ra le.» ⁸ Samusɔn ma tɔ to Filisikaw ra; a ka o kɛrɛ ka se sɔrɔ o kan, ka o camanba faga. O kɔ, a tagara sigi Etamu farawo kɔnɔ.

Samusɔn ka Filisikaw kɛrɛ tuun

⁹ O kow kɔ, Filisikaw bɔra ka na o ta fanibonw lɔ Zuda jamana ra, ka wuri Lehi dugu kama.

¹⁰ Zuda ta mɔgɔw ka o ɲininka ko: «Mun na aw nana an kɛrɛ?» O ko: «An nana Samusɔn le

mina; a ka kojugu min ke an na, an bena o juru sara a ra.» ¹¹ Zuda ta mogow ka o men minke, o ra ce waga saba tagara Etamu farawo ra; o tagara a fo Samuson ye ko: «I ka mun baara le ke tan? I m'a lon ko an be Filisikaw ta fanga le korow wa?» Samuson ka o jaabi ko: «O ka min ke ne ra, ne ka o juru le sara o ra.» ¹² O ko: «An nana i mina le ka i siri ka i di Filisikaw ma.» Samuson ko: «Aw ye kari ne ye ko aw yere tena ne faga.» ¹³ O ka Samuson jaabi ko: «An t'a fe ka i faga; an b'a fe ka i mina ka i siri le doron ka i di o ma.»

O donna farawo konon ka Samuson mina k'a siri ni jurukisekura fla ye, ka bo ni a ye.

¹⁴ O tagara se ni Samuson ye Lehi dugu konon minke, o diyara Filisikaw ye, fo o ka ke kule ci ye ka o kunben. Nka Matigi Ala k'a Nin* don Samuson na, ka fanga don a ra. O tun k'a borow siri ni jurukise minw ye, olugu kera a na na i ko jesejuru min jenina tasuma ra; a ka o tigetige ka bo a boro ra. ¹⁵ A ka falidagbaga kene do bennin ye; a ka o ta ka o ke ka Filisika ce waga kelen bugo ka o faga. ¹⁶ O ko, a perenna k'a fo ko: «Mogow suw tonnin fle, do were tonnin fle! Ne ka o be faga ni fali dagbaga kelen le ye. Ne ka ce waga kelen faga ni fali dagbaga kelen ye.»

¹⁷ Samuson ka o kuma fo ka ban minke, a ka fali dagbaga firi. O koson o yoro togo lara ko Ramati Lehi*.

¹⁸ Ayiwa, o ko, jiminlogo gbanna Samuson na. A ka Matigi Ala daari ko: «E, Ala, ele le ka nin sebayaba di i ta jonce ma, k'a to ne ka se soro

* **15:17** 15.17 Ramati Lehi korow ye ko: dagbaga ta kuru.

Filisikaw kan. Sisan i bena a to jiminlogɔ ye ne faga, k'a to nin mɔgɔ kenesigibariw ye ne mina ka ne ke o sago ye wa?»¹⁹ A ka o fɔ minke, Ala ka farawo dɔ dayele o yɔrɔ ra, Lehi dugu kɔrɔ; ji bɔra o ra. Samusɔn ka o ji min ka baraka sɔrɔ tuun. O le kosɔn o ka o bunun tɔgɔ la ko Eni Akore†. A be Lehi dugu kɔnɔ hali bi.

²⁰ Samusɔn kera Izirayeli jamɔgɔ ye fɔ san mugan, Filisikaw ta wagati ra.

16

Samusɔn tagara Gaza dugu kɔnɔ

¹ Lon dɔ, Samusɔn tagara Gaza, Filisikaw ta dugu dɔ ra. A ka jatɔmuso dɔ ye o yɔrɔ ra. A tagara don o muso ta so kɔnɔ, ka jen ni a ye.

² Gaza dugumɔgɔw k'a men ko Samusɔn be o ta dugu kɔnɔ. O ka mɔgɔw bla ka dugu yɔrɔ beɛ kɔrɔsi ka dugu donda kɔrɔsi su beɛ. O ma sɔn ka foyi ke o lon su fe; sabu o tun b'a miirira ko ni dugu gbera le, o be sɔrɔ ka Samusɔn faga. ³ Nka Samusɔn tora yi ka taga se su cemance wagati le ra. Su cemance ra a wurira; a ka Gaza dugu donda kon ni a yiriberew ni a negberew beɛ sama ka bɔ. A ka o la a kamankun kan ka taga o bla kuru kunna, Heburɔn dugu ja fe.

Samusɔn ni Dalila ta ko

⁴ O kow kɔ, muso dɔ were ko diyara Samusɔn ye. O muso ta so tun be Soreki kenegbeyɔrɔ ra. A tɔgɔ tun ye ko Dalila. ⁵ Filisikaw ta masace looru nana a fɔ Dalila ye ko: «A ke cogo beɛ, i ye

† 15:19 15.19 Eni Akore kɔrɔ ye ko: daarikebaga ta bunun.

Samuṣon nege, janko fangaba min b'a ra, i ye o boyoro lon, k'a minacogo lon. Ni o kera, an bena a mina k'a siri. O ra, an bee kelen kelen bena warigbe waga kelen ni keme keme di i ma.»

⁶ Dalila ka Samuṣon jininka ko: «Samuṣon, sabari, i ye i ta fangaba nin boyoro fo ne ye. O ka kan ka i siri ni juru juman le ye janko i kana se ka foyi ke tuun?» ⁷ Samuṣon k'a jaabi ko: «Ni o ka ne siri ni jurukise kene wolonfla ye, min ma ja folo, ne ta fanga be ban; ne be ke i ko mogogbansan.»

⁸ A fora ten minke, Filisikaw ta masacew nana ni jurukise kene wolonfla ye ka na o di Dalila ma; o jurukisew tun ma ja folo. Ka Samuṣon to sunogo ra, Dalila ka Samuṣon siri ni o ye. ⁹ O y'a soro Filisika dow tun dogonin be bon do kono, Dalila ta so kono yi. A ka Samuṣon siri minke, a barara k'a fo ko: «Samuṣon, Filisikaw be nana i kama!» O yoronin bee, Samuṣon wurira ka o juruw tige i n'a fo jesejuru jeninin. A kera ten, o ma se k'a ta fanga boyoro lon.

¹⁰ Dalila ko Samuṣon ma ko: «I ka ne nege le, i ma son ka can fo ne ye. Sisan, ne ka kan ka i siri ni juru suguya min ye, sabari ka o fo ne ye.»

¹¹ Samuṣon ko: «Ni o ka ne siri ni jurukisekura le ye, juru min ma ke ka baara si ke folo, o tuma ne baraka bee be ban, ne be ke i ko mogogbansan.»

¹² K'a to sunogo ra, Dalila ka jurukisekura dow jini k'a siri ni o ye. A sirinin ko, a ko a ma ko: «Samuṣon, Filisikaw be nana i kama!» O y'a soro Filisika dow tun dogonin be bon do kono Dalila ta so kono. Samuṣon wurira ka o juruw tigetige,

k'a ke i n'a fo jesejuru gbansan le tun be a boro ra.

¹³ Dalila ko Samuson ma ko: «Hali bi i be ne negera le, i ma son ka can fo ne ye ban. O tuma ne ka kan ka i siri ni mun le ye sa? A fo ne ye!» Samuson ko: «Ne kunsigi turukala wolonfladon i ta jesedannan na ka a ni jese nagami k'a dan, k'a ke fanimugu ye, k'a mina ni jesedanbere ye. Ni o kera, ne be ke i ko mogo gbansan.»

¹⁴ Ka Samuson to sunogo ra, Dalila k'a kunsigi dan fanimugu do ra, k'a mina ni jesedanbere ye. O ko, a k'a fo Samuson ye tuun ko: «Samuson, Filisikaw be nana i kama!» Samuson wurira sunogo ra ka fanimugu ni jesedanbere bee sama ka bo. ¹⁵ Dalila ko a ma ko: «Mun na i b'a fo ne ma ko i be ne kanu, k'a soro i te sonna ka gbe ne ye? I ka ne nege fo sijaga saba, i ma son ka i ta fangaba boyoro fo ne ye.»

¹⁶ Muso ka pininkari gban Samuson na; lon o lon, a b'a ko, ka kuma caya a ma k'a ke i n'a fo a bena a faga; Samuson nana sege; to si tun te a ra tuun. A laban, a ma na se ka kun a ra tuun; ¹⁷ a k'a ta gundo fo a ye. A ko: «Kabini ne worora, o ma ne kunsigi tige ka ye, sabu ne kera Ala ta mogo saninman le ye kabini ne worolon. Ni o ka ne kunsigi tige, ne ta baraka bee be bo ne ra, ne baraka be ban, ka ne ke i ko mogo gbansan.»

¹⁸ Dalila k'a ye ko Samuson ka can fo ale ye minke, a ka mogo ci ka taga Filisikaw ta masacew fe, ka taga a fo o ye ko: «Sisan, aw ye na, sabu a ka can bee fo ne ye.» Filisikaw ta masacew nana Dalila fe ni wari ye o boro. ¹⁹ Dalila ka Samuson lasunogo a sen kan; o ko, a ka ce do

wele ka na Samuson kunsigi turukala wolonfla beε tige ka bo a kun na. A ka Samuson nege k'a soro o cogo le ra, sabu a ta fanga beε bora a ra.

²⁰ A ko: «Samuson, Filisikaw be nana i kama!» Samuson panna ka wuri sunogo ra; a ko: «Ne bena ne yere bosi i n'a fo ne derira k'a ke cogo min na; ne bena ne yere bo o boro.» A tun m'a lon ko Matigi Ala tun k'a ta baraka beε bo ale ra.

²¹ Filisikaw k'a mina k'a padenw ci, ka taga ni a ye Gaza dugu konɔ. O k'a siri ni siranegesoroko fla ye, k'a bla mugusi ra kasobon konɔ.

²² Ayiwa, Samuson kunsigiw nana ke janya ye tuun.

Samuson ka bonba ben Filisikaw kan

²³ Lon do, Filisikaw ta masacew ka mogow lajen ka panagbeba do ke, ka sarakaba bo o ta ala ye, min togo ye ko Dagon. O tun b'a fora ko: «An ta ala ka Samuson don an boro, Samuson min tun ye an jugu ye.»

²⁴ Mogow k'a ye minke, o ka o ta ala tando k'a fo ko:

«An ta ala ka an jugu Samuson don an boro bi; mogow min tun be an ta jamana halakira, ka suw caya an ta jamana ra.»

²⁵ Ka Filisikaw jusu diyaninba to, o nana a fo ko: «Aw ye Samuson wele ka na, a ye na an panagbe.» O tagara Samuson bo kaso ra, a nana o panagbe. O tun k'a lo bonba ta samasen fla le ce ma.

²⁶ Kanbelennin min tun ka Samuson boro mina, Samuson k'a fo ale ye ko bonba lonin be samasen minw kan, a y'a to ale ye maga o samasenw na, ka den o kan. ²⁷ O y'a soro bonba

konona tun fanin be mɔgɔw ra, cew ni musow. Filisikaw ta masacew bee tun be yi. Mɔgɔ minw tun siginin be bonba sanfeyɔrɔ ra ka ke Samuson fle ye, olugu tun be mɔgɔ waga saba bɔ, ce ni muso. ²⁸ Samuson ka Matigi Ala daari; a ko: «E, Dunupatigi Ala, sabari ka i hakiri to ne ra. E, Ala, fanga don ne ra, ka nin ke a sijaga laban ye, janko ne ye ne yere dimibo Filisikaw bee lajennin na sijaga kelen, ne jaden fla koson.» ²⁹ Samasenba fla min tun be bonba cemance ra, bonba bee tun lonin be minw kan, Samuson k'a borow la o samasenw kan; a k'a kininboro la kelen kan, k'a numanboro la to kelen kan. ³⁰ A ko: «Ne ni Filisikaw bee ye sa jɔgɔn fe bi!» A ka samasenw digi ni a fanga bee ye. Bonba benna Filisikaw ta masacew bee kan, ani mɔgɔ tow bee. Samuson ka mɔgɔ minw faga o lon na, a sato, o cayara ka teme a ta mɔgɔ faganin tow bee lajennin kan, k'a to si ra. ³¹ A balemaw, ani a ta somogow bee nana, ka na a su ta ka taga ni a ye. O tagara a su don a face Manoha ta sudonyɔrɔ ra, Soreha dugu ni Esitaholi dugu furance ra.

Samuson tun kera Izirayeli jamogɔ ye fo san mukan.

17

Mika ta batorikebon ta ko

¹ Ce do siginin tun be Efirayimu kuruyɔrɔw ra, a togo tun ye ko Mika. ² Lon do, a k'a fo a bamuso ye ko: «I ta warigbe waga kelen ni warigbe keme min tun sonyana, fo i tun k'a tabaga danga ne yere na na, o wari ye nin ye. Ne le tun k'a ta.» A bamuso k'a fo a ye ko: «Matigi Ala ye baraka

don i ra, ne dence.» ³ Mika ka o warigbe waga kelen ni warigbe keme seko a bamuso ma. A bamuso ko: «Ne dence, ne yere boro be nin wari bla danna k'a ke Matigi Ala ta ye, k'a yeele k'a ke ja do ye, ani batofen do ye, i togo ra. O cogo ra ne be nin wari seko i ma tuun.» ⁴ Nka Mika ka wari seko a bamuso ma tuun. A bamuso ka warigbe keme fla bo o wari ra, ka o di negyeelebaga ma. Ale k'a yeele k'a ke ja do ye. O tagara o ja bla Mika ta bon konɔ.

⁵ Batorikeyoro do tun be Mika fe. A ka saninderege ni batofen dow lalaga fana, k'a dence do ta ka o ke a ta sarakalasebaga ye.

⁶ O wagati ra, masace si tun te Izirayelimogow kunna. Bee tun be a yere janako le ke.

⁷ Kanbelennin do tun siginin be Betilehemu dugu konɔ, Zuda mara ra. Levi ta gbamogo do tun lo.

⁸ A bora Betilehemu, ko a be taga sigiyoro were jini. K'a to a ta tagama ra, a tagara bo Mika ta so kan. Efirayimu kuruyorow ra. ⁹ Mika k'a jininka ko: «I bora dugu juman le ra.» A ko: «Ne ye Levi ta gbamogo do le ye; ne bora Betilehemu, Zuda mara ra. Nka sisan ne be sigiyoro were le jinina.» ¹⁰ Mika ko a ma ko: «To ni ne ye yan; i bena ke ne ladibaga ye, ka ke ne ta sarakalasebaga ye. Ne bena warigbe tan di i ma san o san, ka fiyerebo ni domuni di i ma; i mako bena se fen o fen ma, ne bena o di i ma.»

Levika kanbelen donna Mika ta so konɔ. ¹¹ A sonna ka to ni Mika ye. Mika k'a minako ja i n'a fo a yere dence do. ¹² Mika ka o Levikace sigi sarakalasebagaya ra. A tora a ta so, ka ke a ta

sarakalasebaga ye. ¹³ Mika tun b'a fɔra a yere kɔnɔ ko: «Sisan kɔni ne k'a lɔn ko Matigi Ala bena baraka don ne ra, sabu Levi ta gbamɔɔ dɔ yere le kera ne ta sarakalasebaga ye.»

18

Dan ta mɔɔw tagara jamana dɔ jini

¹ O wagati ra, masace si tun te Izirayelimɔɔw kunna. Dan ta mɔɔw tun be yɔrɔ dɔ jinina ka sigi yi, sabu fɔ ka taga se o wagati ma, olugu tun ma sigiyɔrɔ sɔrɔ Izirayelimɔɔw ce ra ban. ² Dan ta mɔɔw ka cefari looru panawoloma ka bɔ o ta mɔɔw ra. O ka olugu ci ka bɔ Soreha ni Esitahɔli dugu kɔnɔ, ko olugu ye taga yaala ka jamana fle. O mɔɔw tagara se Efirayimu kuruyɔrɔw ra, ka taga se fɔ Mika ta so kere fe; o sira yi. ³ Ka o to Mika ta so kɔrɔ yi, o ka Levika kanbelen kumakan men minke, o k'a lɔn ko Levika lo. O gbarara a ra k'a jininka ko: «Jɔn le nana ni i ye fɔ yan? I be mun le kera yan? Mun na i tora yan?» ⁴ Levikace ka o jaabi. Mika be min bee kera a ye, a ka o fɔ o ye. A ko: «A ka ne ke a ta sarakalasebaga ye; a be to ka ne sara.» ⁵ O ko a ma ko: «Ala jininka an ye, janko an ye a lɔn ni an ta tagama bena diya.» ⁶ Sarakalasebaga ka o jaabi ko: «Aw ye taga, aw kana siran foyi ja; sabu Matigi Ala be ni aw ye nin tagama ra.»

⁷ O ce looru ka sira ta ka taga se Lahisi dugu kɔnɔ. O sera yi minke, o ka o yɔrɔ mɔɔw sɔrɔ herani laganfiya ra, i n'a fɔ Sidɔnkaw. O tun te a miiri ko ko dɔ be se ka se o ma, sabu jamana si ta tɔrɔ tun te sera o ma, kuntigi si ta fanga tun

te o kan fana. Nka o ni Sidonkaw yoro tun ka jan jogon na, jenjogonya tun te o ni siya were ce fana.

⁸ Ayiwa, o ce looru sekora ka na o balemaw fe Soreha dugu konɔ, ani Esitaholi dugu konɔ. O balemaw ka o nininka ko: «Aw ka kibaroya juman le soro yi?» ⁹ O ka o balemaw jaabi ko: «Aw ye na an ye taga Lahisi dugumogow kama, ka taga o kere; sabu an ka jamana yaala, an k'a ye ko a ka ni kosebe. Ayiwa, aw te foyi fo wa? Aw kana saliya don aw yere ra de! Aw ye wuri an ye taga nin jamana kere k'a mina k'a ke an ta ye. ¹⁰ Ni aw sera yi, aw bena a ye ko o jamana mogow te miirira ko mogow be se ka wuri o kama ka o kere. O ta jamana ka bon; dugukolo senefen suguya bee be soro o jamana ra. Ala yere le ka nin jamana di an ma.»

Dan ta mogow ka Mika ta batofenw sonya

¹¹ Ayiwa, Dan ta mogow ce keme woro le bora Soreha dugu ni Esitaholi dugu konɔ ka taga ni o ta kerekeminanw ye*.

¹² O tagara o ta fanibonw lo Kiriyaƙi Yeharimu dugu terebenyanfan na, Zuda mara ra. O koson o yoro togo lara ko Mahane Dan†. O togo le b'a ra hali bi.

¹³ O bora o yoro ra ka taga Efirayimu kuruyorow ra; o tagara se fo Mika ta so ma. ¹⁴ O sera yi minke, ce looru minw tun tagara Lahisi dugu yaala, olugu k'a fo o balemaw ye ko: «Yala

* **18:11** 18.11 O mogow tun tagara ni o ta musow, ani o ta denw, ani o ta minanw, ani o ta beganw fana ye. † **18:12** 18.12 Mahane Dan, o koro ye ko: Dan ta sigiyoro.

aw k'a lɔn ko saninderege ni batofenw, ani ja warigberaman do be nin so kɔnɔ wa? An ka kan ka min ke, aw yere ka o lɔn de!» ¹⁵ O ka o fo ten minke, o ce looru tagara Mika ta so, ka taga don Levika kanbelen ta bon kɔnɔ, k'a fo, k'a jininka ko a ka kene wa? ¹⁶ O y'a soro Dan ta mogow ta ce keme woro min tun be ni kerekeminanw ye, olugu tun lonin be soda ra. ¹⁷ Ce looru minw tun tagara jamana yaala, olugu donna bon kɔnɔ ka Mika ta saninderege ni a ta batofenw ni a ta ja warigberaman ta. Sarakalasebaga tun be lu donda ra ni ce keme woro ye, kerekeminanw tun be minw boro. ¹⁸ Sarakalasebaga k'a ye ko o ce looru donna Mika ta so kɔnɔ ka taga saninderege ni batofenw ni ja warigberaman ta minke, a k'a fo o ye ko: «Aw be mun le kera tan?» ¹⁹ O k'a jaabi ko: «I je, kana kuma; gban an ko. I bena ke an ladibaga ye, ka ke an ta sarakalasebaga ye. Juman le ka fisa? I ye ke mogow kelen doron ta sarakalasebaga ye wa, walama i ye ke Izirayeli ta gba kuturu do ni a mogow bee ta sarakalasebaga ye?»

²⁰ O kuma diyara sarakalasebaga ye kosebe. A yere ka saninderege ni batofenw ni ja warigberaman mina, ka taga ni o mogow ye.

²¹ O ka sira ta; o ka denmisenw ni beganw ni doniw bla o ja fe. ²² Ayiwa, Dan ta mogow yoro tun janyara Mika ta so ra ka ban minke, Mika ni a siginogonw ka nogon lajen ka o nogben. ²³ O tagara se o koro minke, o perenna Dan ta mogow no fe. Dan ta mogow sekora, ka na Mika jininka ko: «Mun le kera? Nin jama bee lajenkun ye mun le ye ka na an ko?» ²⁴ Mika ko: «Mun na aw be

ne jininka ko mun le kera? Ne ka batofen minw lalaga, aw ka o bæ ta, ka ne ta sarakalasebaga fana ta ka taga ni a ye. Foyi wære ma to ne boro tuun.» ²⁵ Dan ta mөгow k'a fo Mika ye ko: «I kana kuma caya an koro tan de, ni o te, an ta mөгo dow bena dimi ka ben aw kan sisan, ka ele ni i ta somөгow bæ faga.» ²⁶ Dan ta mөгow ka o ta sira ta ka taga. Mika k'a ye ko o fanga ka bon ale ma minke, a fana sekora ka taga a ta so.

Dan ta mөгow tagara Lahisi dugu mina

²⁷ Ayiwa, Dan ta mөгow ka Mika ta batofenw ta o cogo le ra; sarakalasebaga min tun be sarakalasebagaya kera a fe, o tagara ni o fana ye. O tagara ben Lahisi dugu kan, k'a soro o dugumөгow tun be hera ra, o t'a miirira ko mөгo be se ka na ben olugu kan. O ka dugumөгow faga, ka dugu jeni. ²⁸ Mөгo si ma soro ka taga Lahisi dugumөгow bosi, sabu a dugu yoro tun ka jan Sidon dugu ra; jenjogonya tun te o ni siya wære ce fana. Lahisi tun be Beti Rehobu kenegbe fan na.

O ko, Dan ta mөгow ka Lahisi dugu lo kokura, ka sigi o yoro ra. ²⁹ O ka dugu togo la o bemace togo ra, k'a wele ko Dan. Dan tun ye o bemace le ye; Izirayeli dence do lo. Nka folofolo dugu togo tun ye ko Lahisi. ³⁰ O ka Mika ta batofenw ni a ta ja warigberaman bla yoro do ra, ka o ke o ta batofenw ye. Musa dence min togo tun ye ko Gerisomu, o mamaden min togo tun ye ko Yonatan, o ka ale ni a ta duruja dow le ke Dan ta mөгow ta sarakalasebagaw ye. O tora

o sarakalasebagaya ra fɔ wagati min o nana jamana mɔgɔw cɛ ka taga ni o ye jɔnya ra.

³¹ Ala ta Nɔgɔnkunben fanibon* ka wagati min bɛɛ kɛ Silo dugu kɔnɔ, Mika ta batofɛnw tora Dan ta mɔgɔw fɛ o wagatiw bɛɛ ra fana.

19

Levikacɛ ta ko

¹ O wagati ra, masacɛ si tun tɛ Izirayelimɔgɔw kunna. Levi ta mɔgɔ dɔ tun siginin bɛ Efirayimu kuruyɔrɔw kɔfɛyɔrɔw ra. A tun ka jɔnmuso dɔ kɛ a muso ye; o muso tun bɔra Bɛtilɛhemu, Zuda mara ra.

² O muso ma na kɛ kankelentigi ye; a bɔra a cɛ fɛ ka taga a face ta so, Bɛtilɛhemu, Zuda mara ra. A ka karo naani kɛ yi. ³ Lon dɔ, a cɛ wurira ka taga a kɔ, ko a bɛ taga kuma ni a ye k'a jusu suma, janko a ye sekɔ ka na. A tagara ni a ta jɔncɛ ye, ani fali fla. O tagara se yi minke, muso ka o ladon a face ta so kɔnɔ. Facɛman ka cɛ ye minke, a k'a kunben ni jagari ye. ⁴ A k'a fɔ cɛ ye ko a ye tere saba kɛ ni o ye. O tora yi, o ka domuni kɛ, ka min; a ka o suw bɛɛ kɛ ni o ye. ⁵ A tere naaninan, Levikacɛ wurira sɔgɔma joona fɛ, k'a yɛrɛ labɛn, ko a bɛ taga. Nka muso face k'a fɔ a ye ko: «Aw ye domuni kɛ fɔlɔ, ka baraka don aw yɛrɛ ra; o kɔ, aw bɛ taga.»

⁶ A kɛra ten, o ka domuni kɛ jɔgɔn fɛ tuun, ka min. O kɔ, muso face k'a fɔ cɛ ye ko: «Aw ye to yan ka bi su kɛ yan tuun, ka aw yɛrɛ janagbɛ.»

⁷ Cɛ tun wurira ka ban ko a bɛ taga, nka a burance k'a daari k'a gbɛleya, ko a ye si. A ka o su fana kɛ yi. ⁸ A tere loorunan, a wurira

sogomada jona fe ko a be taga. A burance k'a fo a ye tuun ko: «Aw ye to yan ka domuni do ke folo, k'a to tere ye jigi.» Ce tora yi, o ka domuni ke jagon fe.

⁹ Tere nana jigi minke, ce wurira ko a be taga ni a muso ye, ani a ta jonce. A burance ko a ma tuun ko: «Tere benna ka ban, wagati fana janfara; aw ye si yan kunkelen, sabu tere banna ka ban. Aw ye si yan tuun, an ye domuni ke, ka jagon janagbe. Sini sogomada jona fe, aw be wuri ka taga so.»

¹⁰ Nka ce ma son ka si tuun. A k'a ta fali fla laben, ka taga ni a muso ni a ta jonce ye. O tagara se Yebusi dugu koru, min ye Zeruzalemu ye. ¹¹ O sera Yebusi dugu koru wagati min na, o y'a soru tere tun be jini ka ben ka ban. Jonce k'a fo a matigice ye ko: «An ye taga Yebusikaw ta dugu ra, ka taga si yi.» ¹² A matigice k'a jaabi ko: «Izirayelimogo te dugu min na, fo siya were mogow, an te jigi o dugu ra fiyewu. An ye teme ka taga fo Gibeha. ¹³ An ye jija ka se Gibeha, walama Rama dugu konu; an be taga jigi o dugu fla do ra.»

¹⁴ O ka sira ta ka taga; o surunyara Gibeha dugu ra tuma min na, o y'a soru tere benna ka ban. Gibeha dugu be Boniyaminu ta mogow ta mara le ra. ¹⁵ O tagara Gibeha, ko o be taga si yi. O donna dugu konu ka taga to dugu kenegbe ra. Mogo si ma o wele ka siyuru di o ma so konu.

¹⁶ A laban, cekaroba do le nana ke bo ye foro ra ka na wuladanin fe. Efirayimu kuruyuruw mogo do tun lo; nka a signin tun be Gibeha dugu konu. Gibeha mogow tun ye Boniyaminu ta mogow le

ye. ¹⁷ Cɛkɔrɔba k'a ɲa kɔrɔta ka lonance ye dugu kenegbe ra. A k'a fo, k'a ɲininka a boɔɔrɔ ni a tagayɔrɔ ra. ¹⁸ Levikace k'a jaabi ko: «An bɔra Betilehemu, Zuda mara ra. An be tagara fɔ Efirayimu kuruyɔrɔw kɔfeyɔrɔw le ra. Ne siginin be o yɔrɔ le ra. Ne tun tagara Betilehemu, Zuda mara ra; sisan ne be sekɔra ka taga ne ta so, Matigi Ala ta ɲɔgɔnkunben fanibon yɔrɔ ra. Nka mɔgɔ si ma sɔn ka siyɔrɔ di ne ma yan a ta so. ¹⁹ K'a sɔrɔ an ta falɔw ta domuniw, bin ni flaburu, o be an boro. Domuni ni rezɛnɲi min fana be an fe, o be ne ni ne ta muso, ani ne ta jɔnce bɔ. Foyi ma an dɛsɛ.» ²⁰ Cɛkɔrɔba k'a fɔ a ye ko: «Aw nako pana, Ala ye hera ke aw ye. Aw mako be fen o fen na, ne bɛna o bɛɛ di aw ma; aw man kan ka si kɛnɛ ma yan.» ²¹ A tagara ni o ye a ta so kɔnɔ; o sera so kɔnɔ minke, a ka domuni di o ta falɔw ma, ka ji di o ma, o ka o senw ko. O kɔ, o ka domuni ke, ka min.

²² Ka o to baro ra ɲɔgɔn fe, dugu mɔgɔkunntan dɔw nana bon lamini, ka ke da gbasigbasi ye, k'a fɔ cɛkɔrɔba ye ko: «Cɛ min nana i fe, a labɔ yan, an be jɛn ni a ye.» ²³ Bontigi bɔra ka na o mɔgɔw fe kɛnɛ ma, k'a fɔ o ye ko: «Ne balemaw, aw ye sabari, aw kana sɔn nin kojugu ɲɔgɔn ma; sabu nin cɛ ye ne ta lonan le ye. Aw kana sɔn nin maroyakoba ɲɔgɔn ma. ²⁴ Aw ye lɔ, denmuso kelen be ne fe min ma cɛko lɔn fɔlɔ; nin cɛ ta jɔnmuso fana be yan; ne bɛna olugu labɔ aw fe kɛnɛ ma; aw be se ka jɛn ni olugu ye ka o lanɔgɔ; ni fen o fen ka aw diya, aw ye o ke olugu ra. Nka aw kana sɔn ka nin maroyakoba ɲɔgɔn ke nin cɛ ra.» ²⁵ O mɔgɔw ma sɔn bontigi ta kuma ma.

A ma ja, levikace k'a muso labo o fe kene ma. O bee jenna ni muso ye, k'a tooro su bee, fo ka taga dugugbeda surunya. Dugugbeda surunyara minke, o ka soro k'a bla ka taga. ²⁶ Sogomada joona fe, muso tagara ben jatigice ta bonda ra, a ce tun be min ta bon konon. A lanin tora yi fo ka na teresun bo. ²⁷ Levikace wurira sogomada fe, ka da ye, ko a be taga. A barara k'a muso lanin ye bonda ra, a boro fla be kon dugumayoro kan. ²⁸ Ce ko a ma ko: «Wuri, an ye taga.» Nka muso m'a jaabi, sabu a tun sara. A ka muso su ta k'a la fali kan ka sira ta ka taga a ta so.

²⁹ A tagara se a ta so minke, a ka muru ta ka muso su tigetige k'a ke fo sigiyoroma tan ni fla, ka sigiyoroma kelen kelen ci ka taga Izirayeli ta gba tan ni fla ta maraw bee kelen kelen na, k'a jafu o ye. ³⁰ Mogo o mogo k'a ye, olugu bee kabakoyara. O ko: «E, kabini Izirayelimogow bora Misiran fo ka na se bi ma, nin ko jogon ma deri ka ke folo.» O ko: «An ka kan ka nin ko mina sobe ra, ka jogon ye, ka kuma, ka ko do latige.»

20

Izirayelimogow nana Boniyaminu ta mogow kama

¹ Izirayelimogow bora jamana yoro bee ra, k'a ta Dan ta mara ra, ka taga a bla fo Beri Seba; dow bora Galadi jamana ra fana. O bee nana lajen ni miiriya kelen ye Matigi Ala ja koro Misipa dugu konon. ² Izirayeli jamana namogow bee, ani Izirayeli cew bee nana Ala ta mogow ta

ɲogonyeba ra. Kerekeden ce waga keme naani (400 000), olugu bee tun ye sennamanw ye.

³ Boniyaminu ta mogow fana k'a men ko Izirayelimogow tow nana lajen Misipa.

Izirayelimogow bee nana lajen minke, o ka jininkari ke, ko: «Nin kojuguba kera cogo min na, a ko lakari an ye.» ⁴ Ayiwa, Levi ta mogow min ta muso fagara, ale ka kuma ta; a ko: «Ne ni ne ta muso tun nana jigi Gibeha dugu konɔ, Boniyaminu ta mara ra, ko an be si o yoro ra.

⁵ Nka Gibeha dugumogow wurira ne kama; o nana an ta sibon lamini su fe. O tun b'a fe ka ne faga le; nka o nana ne ta muso le mina fanga ra ka jen ni a ye k'a tooro fo k'a faga. ⁶ O le koson, ne ka ne ta muso su tigetige, k'a kunkurun do ci ka taga Izirayeli maraw bee ra; sabu kojuguba, ani maroyakoba le kera Izirayeli jamana konɔ nin ye. ⁷ Ayiwa, aw Izirayelimogow bee be yan bi. Aw ye ɲogon ye, ka ko do latige.»

⁸ Jama ka o men minke, o bee benna kelen ma; o ko: «An si tena seko ka taga an ta fanibonw konɔ, walama an ta so; ⁹ an bena min ke Gibeha dugumogow ra, o ye nin ye: sani an ye taga Gibeha dugumogow kama, an bena Matigi Ala jininka folo, k'a lon Ala b'a fe minw ye taga kere ra. ¹⁰ O ko, Izirayeli ta gba minw ye mogow keme, an bena mogow tan bo olugu ra, minw ye mogow waga kelen, an be mogow keme bo olugu ra, minw ye mogow waga tan, an be mogow waga kelen bo olugu ra. O mogow le bena taga domuni jini ka na a di mogow tow ma. Ni o mogow sekora ka na, an bena taga Gibeha dugumogow kama, Boniyaminu ta mogow ta mara ra; o ka

maroyakoba min ke Izirayeli jamana ra, an bena o sara ka kapa ni o ye.»

¹¹ Ayiwa, Izirayelimogow bee ka o kan ke kelen ye, ka na jogon lajen Gibeha dugu kama.

¹² Nka o ka mogow dow ci Boniyaminu ta mogow ta sow bee konɔ folo, ka taga a fo o ye ko: «Nin kojuguba jogon kera cogo di ka ke aw ce ra?

¹³ Ayiwa, o mogokunntan minw be Gibeha, aw ye o mogow labo yan, janko an ye o faga, ka o kojugu bo Izirayeli jamana konɔ.»

Nka Boniyaminu ta mogow ma son o balema Izirayelimogo tow ta kuma ma. ¹⁴ O bora

o ta duguw ra, ka na lajen Gibeha, ko o be Izirayelimogow kere. ¹⁵ Boniyaminu ta

kerəkeden minw bora o ta duguw ra ka na, olugu tun ye ce waga mukan ni wɔɔɔ (26 000). Gibeha

dugumogow tun ma jate ni o mogow ye; olugu tun ye cefari keme wolonfla. ¹⁶ Cefari keme

wolonfla fana tun be o kerəkɛjama ra, olugu tun ye numanmanw le ye. Mogow tun b'a fora ko

olugu tege diyakojugu fe, o tun be se ka hali kunsigiden kelen bon k'a sorɔ ni o ta tafura ye.

¹⁷ Izirayelimogo to minw nana Boniyaminu ta mogow kama, olugu ta kerəkedenw tun ye

kerəkeden ce waga keme naani (400 000); o bee derira kere ra.

Izirayelimogow ni Boniyaminukaw ta kere

¹⁸ Ayiwa, Izirayelimogow tagara Beteli, ka taga Matigi Ala nininka ko: «Matigi Ala, an ta gba

juman le ka kan ka kon ka taga Boniyaminu ta mogow kere?» Matigi Ala ka o jaabi ko: «Zuda

ta mogow le ka kan ka kon ka taga.»

19 O lon dugusagbe sɔgɔma, Izirayelimɔgɔw tagara o ta fanibonw lolɔ Gibeha dugu kɔrɔ. 20 O kɔ, o bɔra ka taga Boniyaminu ta mɔgɔw kama, ka taga lɔ kere kama Gibeha dugu na fe. 21 Boniyaminu ta mɔgɔw bɔra Gibeha ka na Izirayelimɔgɔw kama. O lon na, o ka Izirayeli ce waga mukan ni fla (22 000) le faga. 22 Nka o dugusagbe, Izirayelimɔgɔw ka o ja gbeleya, ka taga lɔ tuun kere kama o loyɔrɔ folɔ ra, Boniyaminu ta mɔgɔw kama.

23 Nka sani o ye taga, Izirayelimɔgɔw tagara kasi Matigi Ala na kɔrɔ, fo ka taga wula se; o kɔ, o ka Matigi Ala pininka ko: «Matigi Ala, yala an ka kan ka taga an balemaw, Boniyaminu ta mɔgɔw kere tuun wa?» Matigi Ala ka o jaabi ko: «Aw ye taga o kere.» 24 Izirayelimɔgɔw tagara o le ra, ka taga Boniyaminu ta mɔgɔw kere tuun, a tere flanan na. 25 O lon na, Boniyaminu ta mɔgɔw bɔra Gibeha dugu kɔnɔ ka na Izirayelimɔgɔw kama. O ka kerekeden ce waga tan ni seegi (18 000) faga Izirayelimɔgɔw ra, o bee tun derira kere ra. 26 Izirayelimɔgɔw jama bee tagara Beteli. O tora Matigi Ala na kɔrɔ, ka kasi; o ka sun don, fo ka taga wula se. O ka saraka jenitaw* ni ninsɔndiya sarakaw* bo Matigi Ala ye. 27 O kɔ, o ka Matigi Ala pininka tuun. O wagati ra, Matigi Ala ta jenɔgɔnya kesu* tun be Beteli le; 28 Haruna dence Elehazari, o dence Finehasi le tun be sarakalasebagaya ra Matigi Ala na kɔrɔ o wagati ra. O ka Matigi Ala pininka ko: «Matigi Ala, yala an ka kan ka taga an balemaw, Boniyaminu ta mɔgɔw kere tuun wa, walama an ka kan ka o to yi?» Matigi Ala ka o jaabi ko: «Aw

ye taga o kere, sabu sini ne bena o don aw boro.»

²⁹ Ayiwa, Izirayelimogow ta kerekeden dow tagara dogo, ka Gibeha dugu lamini. ³⁰ Kerekeden tow tagara Boniyaminu ta mogow kama a tere sabanan na. O tagara lo kere kama Gibeha dugu ja fe, i n'a fo o tun be deri k'a ke cogo min na. ³¹ Boniyaminu ta mogow bora tuun, ka taga Izirayelimogow kama. O tora Izirayelimogow nogben na fo ka taga janfa o ta dugu ra. O ka ke Izirayelimogow faga ye tuun, i n'a fo o tun k'a ke cogo min na kakoro. O ka Izirayelimogow ce bisaba faga, kongokonyorow ra, Beteli dugu sira ra, ani Gibeha dugu sira ra.

³² Boniyaminu ta mogow tun b'a fora ko: «An sera o ra tuun; a bena ke i n'a fo lon tow ta kera cogo min na.» K'a soro Izirayelimogow tun be borira o ja, ka o nege ka o mabo o ta dugu ra le, ka taga ni o ye kongosiraw ra. ³³ Izirayelimogow borira ka bo o sigiyorow ra ka taga lajen Baali Tamari. Minw tun dogonin be dugu kere fe, olugu barara ka bo o dogoyorow ra ka taga Geba kenegbe fan na. ³⁴ KerekECE fari waga tan bora Izirayeli mara bee ra, ka na lo Gibeha dugu ja fe. Kere juguyara kosebe. Boniyaminu ta mogow tun m'a lon ko cenriba le bena o soro. ³⁵ Matigi Ala k'a to Izirayelimogow sera Boniyaminu ta mogow ra. O ka kerekeden ce waga mukan ni looru ni keme (25 100) le faga Boniyaminu ta mogow ra; o bee tun derira kere ra. ³⁶ O le ra, Boniyaminu ta mogow sorora k'a lon ko se te o ye tuun.

Izirayelimogow tun k'a lawuri a kama le ka bori Boniyaminu ta mogow ja, sabu o tun k'a lon

ko o ta kerekeden minw dogonin be ka Gibeha lamini, ko olugu bena bo.

³⁷ Ayiwa, o mogo minw tun dogonin be, olugu barara ka bo ka girin ka la Gibeha dugu kan, ka dugumogow faga ni o ta kerekemuruw ye. ³⁸ Izirayelimogow tun ka tagamasiyen do yira jogon na. Minw tun dogonin be, olugu tun ka kan ka tasma don ka sisiba do wuri dugu konon. ³⁹ Tuma min na Izirayelimogow tun be borira Boniyaminu ta mogow na, k'a to Boniyaminu ta mogow ka ce bisaba faga o ra, Boniyaminu ta mogow tun b'a miirira ko olugu sera Izirayelimogow ra le ka ban, i n'a fo sipaga tow ta kera cogo min na. ⁴⁰ Nka sisiba do nana ke wuri ye Gibeha dugu konon. Boniyaminu ta mogow ka ke o ko fe ye; o k'a ye ko o ta dugu bee be jenina k'a tasma wuri san fe. ⁴¹ O wagati ra, Izirayelimogo minw tun be borira, olugu sekora ka ke na ye Boniyaminu ta mogow kama. Boniyaminu ta mogow ka o ye minke, o jigi tigera, sabu o k'a ye ko cenri sera o ma. ⁴² O borira Izirayelimogow na ka taga kongokolon fan fe. Nka Izirayelimogow tugura o ko; minw tun dogora dugu ko fe, olugu fana bora ka ke o faga ye. ⁴³ O ka Boniyaminu ta mogow lamini fan bee ra, ka to ka o faga. O ma o nasumanin to hali donin; o ka o gben ka taga fo Gibeha dugu tereboyanfan na. ⁴⁴ O ka ce waga tan ni seegi (18 000) faga Boniyaminu ta mogow ra; o bee tun ye cefariw le ye. ⁴⁵ Boniyaminu ta mogo minw borira ka taga kongokolon konon, Rimon ta farakuru yoro ra, Izirayelimogow ka ce waga

looru faga olugu ra sira ra. O ka tɔw gben ka taga se fɔ Gidomu dugu kɔrɔ, ka cɛ waga fla faga olugu ra. ⁴⁶ Boniyaminu ta mɔgɔ minw fagara o lon ta kɛrɛ ra, o bɛɛ lajennin kɛra cɛ waga mugan ni looru (25 000); o bɛɛ tun ye cɛfariw le ye.

⁴⁷ Boniyaminu ta mɔgɔ minw sera ka bɔsi, ka bori ka taga dogo kongokolon kɔnɔ, Rimɔn ta farakuru yɔrɔ ra, o tun ye cɛ kɛmɛ wɔrɔrɔ. Olugu ka karo naani le kɛ o yɔrɔ ra yi.

⁴⁸ Izirayelimɔgɔw sekɔra ka na Boniyaminu ta mɔgɔ tɔw kama; o donna o ta duguw bɛɛ kɔnɔ, ka mɔgɔw bɛɛ faga, ani bɛganw bɛɛ; dugu o dugu tun bɛ o yɔrɔ ra, o ka tasuma don o bɛɛ ra.

21

Izirayelimɔgɔw ka musow di Boniyaminukaw ma

¹ Izirayelimɔgɔw tun karira Misipa, k'a fɔ ko Izirayelimɔgɔ si man kan k'a denmuso di furu ra Boniyaminu ta mɔgɔ dɔ ma tuun. ² Jama bɛɛ tagara Beteli; o tagara to Matigi Ala na kɔrɔ fɔ ka taga wula se. O kasira, ka kule fɔ ka o naji bɔ. ³ O ko: «E, Matigi Ala, Izirayeli ta Ala, mun le nana a kɛ ko gba kelen fɔnna Izirayelimɔgɔw ra bi sa?» ⁴ O dugusagbɛ, o wurira sɔgɔmada joona fɛ; o ka sarakabɔnan dɔ lɔ, ka saraka jenitaw* ni ninsɔndiya sarakaw* bɔ Matigi Ala ye. ⁵ O ka jininkari kɛ ko: «Izirayelimɔgɔw ta gba juman le ma na lajen ni Izirayelimɔgɔ tɔw ye Misipa?» O ka o jininkari kɛ, sabu o tun karira ko ni Izirayelimɔgɔ min o min ma na Misipa Matigi Ala na kɔrɔ, ko o tigi ka kan ka faga.

⁶ Boniyaminu ta mɔgɔw fagako tingalɔn ka Izirayelimɔgɔw sɔrɔ, sabu o balemaw tun lo. O ko: «E, Izirayeli ta gba kuturu kelen le banna tan bi!» ⁷ O k'a fɔ tuun ko: «Cɛ dama dama minw sera ka bɔsi Boniyaminu ta mɔgɔw boro, an bɛna musow sɔrɔ min ka o di olugu ma, sabu an karira Matigi Ala ra ko an si tɛna an denmuso di furu ra Boniyaminu ta mɔgɔw ma?»

⁸ O ka pininkari kɛ tuun ko: «Yala Izirayeli ta gba dɔ bɛ yi min ma na Misipa Matigi Ala ja kɔrɔ wa?» Ayiwa, o k'a kɔrɔsi k'a ye ko mɔgɔ si ma bɔ Yabesi dugu kɔnɔ, Galadi mara ra ka na jamalajenyɔrɔ ra Misipa. ⁹ O ka jama bɛɛ jate, k'a ye ko Yabesi dugumɔgɔ si tun ma na ka bɔ Galadi mara ra. ¹⁰ Jama k'a ye ten minke, o ka kɛrɛkɛden waga tan ni fla (12 000) ci, k'a fɔ olugu ye ko: «Aw ye taga Galadi mara ra, ka taga Yabesi dugumɔgɔw bɛɛ faga ni aw ta kɛrɛkemuruw ye, a musow ni a denmisɛnw bɛɛ. ¹¹ Aw ye cɛw bɛɛ faga; muso o muso ka cɛko lɔn, aw ye o fana faga; aw ye taga a kɛ ten.» ¹² Ayiwa, kɛrɛkɛdenw tagara o mɔgɔw faga; nka o ka sunguruden kɛmɛ naani sɔrɔ Yabesi dugumɔgɔw ra, Galadi mara ra, minw ma cɛko lɔn. O nana ni o sungurudenw ye Izirayelimɔgɔw fɛ Silo, Kanaana jamana ra.

¹³ Ayiwa, Boniyaminu ta cɛ dama dama minw tun borira ka taga to Rimɔn ta farakuruyɔrɔ ra, Izirayeli jama bɛɛ bɛnna a ra ka cira bla o mɔgɔw ma, ka taga a fɔ o ye ko kɛrɛ banna. ¹⁴ O mɔgɔw nana. Izirayelimɔgɔw tun ka sunguruden minw mina Yabesi dugu kɔnɔ Galadi mara ra, o ka o sunguruw di olugu ma, ka o kɛ o ta musow ye. Nka o sunguruw ma o cɛw labɔ.

¹⁵ Izirayelimogow nimisara tuun o balemaw, Boniyaminu ta mogow fagako ra, sabu a kera i n'a fo Matigi Ala tun ka Izirayelimogow dayaga le. ¹⁶ Izirayeli jama cekorobaw ko: «An bena mun le ke ka muso dow soro k'a di Boniyaminu ta ce tow ma sisan? An ka o ta musow bee faga ka ban kere ra.» ¹⁷ O ko: «Boniyaminu ta mogow minw bosira, olugu ka kan ka sigi o ta mara ra, janko Izirayeli ta siya do togow kana tunu. ¹⁸ Nka an te se ka an denmusow di o ma ka o ke o musow ye; sabu an karira ka ban k'a fo ko: <Ni mogow o mogow k'a denmuso di Boniyaminu ta mogow do ma, Ala ye o tigi danga.> »

¹⁹ Izirayelimogow nana a fo ko: «Ayiwa, san o san an be janagbe do ke ka Matigi Ala bato Silo, Beteli sahiliyanfan fe, sira min be bo Beteli ka taga Sikemu, o sira tereboyanfan na, Lebona dugu woroduguyanfan fe.» ²⁰ O k'a fo Boniyaminu ta ce tow ye ko: «Ni o janagbe wagati sera, aw ye taga dogo rezenforow konow, ²¹ ka to ka korosiri ke; ni Silo dugu sunguruw nana bo ko o be taga donkeyoro ra, o tuma aw ye bo rezenforow ce ra, aw bee kelen kelen ye Silo dugu sunguru kelen mina, ka taga ni a ye aw ta mara ra, ka o ke aw ta musow ye. ²² Ni o sunguruw facew walama ni o balemacew dimina ka na an fe, an bena a fo o ye ko o ye sabari ka o to aw boro; ko sabu an ma se ka muso do sorow aw bee ye Yabesi dugu konow. An bena a fo o ye ko olugu yere le m'a lawuri a kama ka o denmusow di aw ma; o ra, o karira min na, o kariri kunko te se ka ben o kan tuun.»

²³ Ayiwa, Izirayelimogow ka min fo,

Boniyaminu ta mɔgɔw k'a kε ten. O nanagβε wagati ra, o bεε kelen kelen ka sunguru kelen mina dɔnkεyɔrɔ ra ka taga ni a ye o ta mara ra, ka o kε a muso ye. O cogo ra, o ka o ta duguw lɔ kokura, ka sigi o ra. ²⁴ O wagati kelen na, Izirayelimɔgɔw bɔra o ta ɲɔgɔnlajenyɔrɔ ra, ka taga o ta maraw ra; bεε tagara a ta so, bεε tagara a ta sigiyɔrɔ ra.

²⁵ O wagati ra, masacε si tun tε Izirayelimɔgɔw kunna. Bεε tun bε a sagonanko le kε.

Biblu Ala ta Kuma
Jula: Biblu Ala ta Kuma Bible

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Julakan

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

0c9588de-99ac-53f9-aa9b-6885106dcde8